

UNEIX-TE A LA
REEVOLUCIÓN!

COMPROMÍS ELECTORAL

ELECCIONS GENERALS

10 DE NOVEMBRE DE 2019

1. EL NOSTRE COMPROMÍS AMB EL BENESTAR I LA PROTECCIÓ DELS ANIMALS

1.1. Elaboració d'una Llei General de Benestar i Protecció dels Animals.

- 1.1.2. Prohibició de la compravenda d'animals com a companyia.
- 1.1.3. Esterilització obligatòria dels animals de companyia.
- 1.1.4. Sacrifici zero.
- 1.1.5. Unificació del sistema de registre d'animals de companyia.
- 1.1.6. Colònies estables i controlades de gats: mètode CER (Captura-Esterilització-Retorn).
- 1.1.7. Fi dels zoològics, aquaris i de tota captivitat amb finalitats d'entreteniment.
- 1.1.8. Abolició dels espectacles, tradicions i festivitats amb animals: curses de braus, tir i arrossegament, circs, espectacles aquàtics i altres.
- 1.1.9. Oposició a la caça i la pesca esportiva.
 - 1.1.9.1. Interdicció de l'ús d'animals com a Instruments per caçar.*
 - 1.1.9.2. Proscripció de la caça del llop.*
 - 1.1.9.3. Prohibició de la pesca esportiva.*
- 1.1.10. Supressió de les granges pelleteres.
- 1.1.11. Creació d'un Observatori al Ministeri de Justícia.
- 1.1.12. Creació de la figura del defensor o la defensora dels animals.
- 1.1.13. Creació d'una Direcció General de Protecció i Benestar Animal.
- 1.1.14. Creació d'una Fiscalia contra el maltractament animal.
- 1.1.15. Deure d'auxili a animals desemparats, ferits o en perill manifest.
- 1.1.16 Unitats especialitzades en la defensa mediambiental, el benestar i la protecció dels animals als Cossos i Forces de Seguretat de l'Estat.
- 1.1.17. Suport i consideració de les entitats de protecció i defensa dels animals.
- 1.1.18. Reconeixement legal dels santuaris d'animals.
- 1.1.19. Creació de centres de recuperació i rescat suficients
- 1.1.20. Protocols d'evacuació i rescat.
- 1.1.21. Protocols d'assistència a la fauna silvestre en condicions climatològiques extremes.
- 1.1.22. Tècniques i mètodes ètics de control de reproducció d'animals silvestres.
- 1.1.23. Obligacions mínimes per a la tinença d'animals
- 1.1.24. Accés al transport públic, als albergs per a persones sense llar, residències per a la gent gran i cases d'acollida i pisos tutelats per a víctimes de violència masclista.

- 1.1.25. Accés a hospitals.
 - 1.1.26. Prohibició d'importació d'espècies exòtiques.
 - 1.1.27. Altres prohibicions incloses a la proposta de Llei Zero.
 - 1.1.28. Reforma del Codi Penal als delictes per maltractament animal.
- 1.2. Programes d'informació i educació. Inclusió de matèries i/o continguts relacionats amb el respecte, el benestar i la protecció dels animals als sistemes educatius.**
- 1.3. Millora del benestar animal a les explotacions ramaderes.**
 - 1.3.1 Prohibició de les amputacions no curatives.
 - 1.3.2 Prohibició d'alimentació forçosa i de comercialització de foie gras.
 - 1.3.3 Prohibició dels sacrificis halal i kosher.
 - 1.3.4. Pressió fiscal i inspeccions regulars a explotacions ramaderes, avícoles i cunícoles.
- 1.4. Piscifactories.**
- 1.5. Derogació de totes les lleis i decrets sobre animals potencialment perillosos.**
- 1.6. Creació d'un sistema públic de sanitat per als animals.**
- 1.7. Prohibició de l'extermini d'animals com a mètode de control poblacional.**
- 1.8. Mesures per garantir la protecció d'espècies.**
- 1.11. Fi de l'experimentació amb animals.**
- 1.12. Opció de menú sense aliments d'origen animal.**

2. EL NOSTRE COMPROMÍS AMB EL MEDI AMBIENT I CONTRA EL CANVI CLIMÀTIC

- 2.1. Lluita contra el canvi climàtic.**
 - 2.1.1. Creació d'una Llei estatal contra el canvi climàtic.
 - 2.1.2. Sensibilització, formació i educació en matèria de canvi climàtic.
 - 2.1.3. Per un model energètic sostenible i una minoració del consum.
 - 2.1.4. Reducció de la contaminació de l'aire.
 - 2.1.5 Per una mobilitat sostenible: descarbonització del transport. Foment i facilitació del desplaçament de vianants, de l'ús del transport públic i de mitjans no motoritzats, com la bicicleta.
 - 2.1.6. Llei estatal de residus basada en la reducció i l'economia circular.
 - 2.1.7 Disminució del consum d'aliments d'origen animal.
- 2.2. Llei de protecció dels rius i els seus ecosistemes.**

- 2.3. Prohibició del fracking i prospeccions petrolíferes a les costes.
- 2.4. Protecció legal dels parcs naturals i costes.
- 2.5. Nova Llei del Bosc.
- 2.6. Preservació dels boscos. Fre a la deforestació. Prevenció i lluita contra els incendis.
- 2.7. No a les macrogranges.
- 2.8. Protecció de la figura de l'agent mediambiental.
- 2.9. Restricció als productes químics. Prohibició del glifosat i foment de la producció ecològica.
- 2.10. Gestió dels productes químics perillosos, residus radiactius i prohibició del poliestirè.
- 2.11. En defensa de l'agricultura.
- 2.12. Llei de mobilitat sostenible i transport.
- 2.13. Impuls de les polítiques comercials basades en la justícia ambiental i social.
- 2.14. Turisme sostenible i respectuós amb els espais naturals, el medi ambient i els animals, amb les ciutats i els seus veïns.
- 2.15. Fiscalitat sostenible.
- 2.16. Impuls i suport al món rural.
- 2.17. Protecció davant la contaminació acústica. Prohibició dels artificis pirotècnics.
- 2.18. Polítiques efectives d'educació ambiental.
- 2.19. Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) de l'ONU.

3. EL NOSTRE COMPROMÍS AMB LA JUSTÍCIA SOCIAL

3.1. Accés a béns i subministraments bàsics.

3.1.1. Alimentació.

3.1.2. Aigua i energia.

3.1.3. Garantia d'ingressos mínims.

3.2. Protecció i promoció de la salut.

3.2.1. Per una sanitat pública, universal i de qualitat.

3.2.2. Oposició al copagament.

3.2.3. Promoció i educació per a la salut.

3.2.4. Convocatòria de places de dietistes-nutricionistes a hospitals i centres de salut.

3.2.5. Salut laboral.

3.2.6. Plans de salut mental.

3.2.7. Salut bucodental.

3.2.8. Prevenció de l'embaràs

3.2.9. Cooperació internacional per a la investigació i el desenvolupament de cures per a malalties mortals a països en vies de desenvolupament.

3.2.10. Despenalització de l'eutanàsia i del suïcidi mèdicament assistit.

3.3. Educació i cultura per a tots i totes.

3.3.1. Per a una educació pública i de qualitat

3.3.1.1. Promoció de l'excel·lència i el desenvolupament del talent.

3.3.1.2. Prevenció i integració social.

3.3.1.3. Educació en valors.

3.3.1.4. Defensa de les llengües cooficials i vernacles.

3.3.1.5. Orientació professional a l'Educació Secundària.

3.3.1.6. Foment de l'art i la cultura regionals.

3.4. Cultura accessible i assequible.

3.4.1. Ús de les biblioteques com a centres per a la difusió cultural.

3.5. Per una ocupació justa i de qualitat.

3.5.1. Per la igualtat a la feina.

3.5.1.1. Per la conciliació personal, familiar i laboral.

3.5.1.2. Pel dret a la feina de les persones amb diversitat funcional.

3.5.1.3. Major preparació i formació de la joventut de cara al futur professional.

3.5.1.4. Contra l'estacionalitat a la feina.

3.5.1.5. Creació de centres de rendiment per als suports econòmics.

3.5.1.6. Reactivació del teixit productiu industrial.

3.5.1.7. Fomento de l'ocupació al sector agrícola a través de la creació d'un model de producció sostenible.

3.5.1.8. Reactivació del sector de la construcció mitjançant la creació d'un model sostenible.

3.5.1.9. Suport a emprenedors/es, autònoms/es i pimes.

3.6. Per un habitatge digne.

3.6.1. Contra els desnonaments.

3.6.2. Major parc d'habitatge social, tant per compra com per lloguer.

3.6.3. Regulació detallada dels habitatges de lloguer turístic.

3.7. Justícia redistributiva.

3.8. I+D+I amb finalitats socials.

3.9. Lluita contra el frau fiscal.

3.10. Regeneració democràtica.

3.10.1. Prevenció i lluita contra la corrupció.

3.10.2. Democràcia real i participativa.

3.10.2.1. Reforma de la Llei Orgànica 3/1984, de 26 de març, reguladora de la iniciativa legislativa popular.

3.10.2.2. Reforma de la Llei Electoral (Llei Orgànica 5/1985, de 19 de juny, del Règim Electoral General).

3.10.3. Reformes per a la transparència de la gestió pública.

3.10.4. Reforma del Senat.

3.10.5. Reforma de la Constitució.

3.10.5.1. Blindatge constitucional de les pensions.

3.10.6. Derogació de determinats acords entre Espanya i la Santa Seu i d'altres religions.

3.10.7. Derogació de la Llei Orgànica de Protecció de la Seguretat Ciutadana de l'any 2015.

3.11. Accés a la informació.

3.12. Més justícia social.

3.12.1. Contra la violència masclista.

3.12.2. Per a la nostra gent gran.

3.12.3. Per la igualtat legal i el respecte a la diversitat de gènere, afectivo-sexual i familiar.

3.12.4. Pels drets i interessos de les persones amb discapacitat.

3.12.5. Per a les persones migrants.

3.12.6. Lluita contra els delictes d'odi.

**EL NOSTRE
COMPROMÍS
AMB ELS ANIMALS**

1. EL NOSTRE COMPROMÍS AMB EL BENESTAR I LA PROTECCIÓ DELS ANIMALS

A les últimes dècades s'ha generat un moviment sense precedents de conscienciació i sensibilització sobre la defensa i la protecció que s'ha d'atorgar a la natura en general, i els animals en particular, convertint-se en un assumpte d'interès general per a la ciutadania.

La sensibilitat cap als animals creix alhora que s'amplien els nostres coneixements sobre ells. La ciència que estudia el comportament animal, l'etologia, és jove. No obstant això, múltiples estudis han evidenciat la seva capacitat per experimentar sentiments com el dolor, la por, l'estrès, l'ansietat, però també el plaer o la felicitat.

No hi ha ja cap dubte que els animals estan dotats de sensibilitat física i psíquica, i que, per tant, haurien de rebre un tracte que asseguri el seu màxim benestar.

Tot i això, la situació en què es troben els animals a Espanya és terrible. Des de totes les administracions (Govern estatal, comunitats autònomes, diputacions, ajuntaments) destinen milions d'euros a finançar tot tipus de festivitats taurines i altres espectacles amb animals. Però el maltractament animal a casa nostra no acaba en les festes cruels. No hi ha setmana en què no es reflecteixi als mitjans de comunicació algun cas de greu maltractament animal.

Degut a la manca d'un registre d'àmbit nacional, a Espanya no hi ha estadístiques oficials sobre el nombre d'animals abandonats. Un estudi de la Fundació Affinity estima que són, almenys, 138.000. No obstant això, les protectores d'animals adverteixen que aquesta xifra es queda molt curta. No inclou els milers d'animals que acaben les seves curtes i malmeses vides essent sacrificats a les gosseres municipals, als que moren atropellats després de ser abandonats a les carreteres, o d'inanició a la cuneta de la qual mai van ser rescatats. Tampoc es tenen en compte els que sí són recollits per persones particulars amb empatia.

Entre les principals causes de l'abandonament es troben les ventrades no desitjades i la fi de la temporada de caça.

Cal resoldre aquest problema en el seu origen, establint l'esterilització obligatòria, prohibint la compravenda d'animals com a companyia i el seu ús com a instruments de caça.

És el moment que els ciutadans i ciutadanes conscienciats sumem forces al voltant de l'única opció política que busca el bé comú, també per als animals.

PACMA està format per persones íntegres, que desemboquen a la política per donar veu als que no la tenen i per demostrar que les polítiques socials van de la mà de la lluita contra el maltractament, sense distingir entre espècies.

El Partit Animalista concorre a les pròximes Eleccions Generals amb candidatures formades per persones que intenten construir un món millor per a tothom.

Cada dia són més les persones que decideixen canviar la manera en què es relacionen amb els animals. El Partit Animalista forma part i impulsa aquest canvi. Defensem un estil de vida que no contribueixi a l'explotació dels animals. Apostem per ampliar el cercle de consideració moral, tenint en compte també les seves necessitats.

Ens comprometem a exercir els nostres càrrecs polítics per reclamar, de manera ferma, un major respecte, benestar i protecció per als animals.

El nostre gran repte és incloure a l'agenda política diària la necessitat d'un tracte digne cap als animals i aconseguir un marc legal que els empari, posant en marxa, entre d'altres, les següents iniciatives:

1.1. ELABORACIÓ D'UNA LLEI GENERAL DE BENESTAR I PROTECCIÓ DELS ANIMALS.

La legislació sobre protecció animal vigent al nostre país resulta obsoleta, insuficient, parcial i dispersa. Tenim tantes lleis de protecció animal com comunitats autònomes, cosa que dificulta una real i efectiva protecció dels animals que, depenent de la comunitat autònoma en què es troben, rebran un major o menor grau de protecció.

En analitzar la legislació autonòmica en el seu conjunt resulta preocupant, d'una banda, la diversitat i disparitat de les sancions i, de l'altra, la manca de criteri comú en la definició de categories d'animals i, per tant, el seu règim jurídic aplicable.

Es tracta de nocions essencials doncs, segons es defineixin aquestes categories, els seran d'aplicació o no les respectives lleis i perquè, a més, es tracta de matèries en què també és aplicable legislació estatal. Es deixa al criteri subjectiu de l'intendent, i no del legislador, l'aplicació de blocs sencers de normes.

És imprescindible una legislació d'àmbit estatal que garanteixi el benestar i protecció dels animals davant el seu desemparament.

Per això, proposem continuar treballant en la tramitació de la proposta de Llei General de Benestar i Protecció dels Animals (Llei Zero) presentada el 2017 a tots els partits polítics representats a les Corts Generals. Aquesta llei empararia a tots els animals, sense excepcions ni exclusions. S'hi inclou:

1.1.2. Prohibició de la compravenda d'animals com a companyia.

Des de fa anys s'estan denunciant les condicions d'explotació i insalubritat de la cria comercial d'animals de companyia, així com l'incert destí que pateixen aquells que mai arriben a ser venuts, però el més inconcebible és que se segueixi permetent la seva comercialització mentre se n'estan sacrificant milers a les gosses.

Continuar permetent la compravenda d'animals de companyia fomenta la seva cosificació, atorgant-los la categoria de mercaderia amb la qual lucrar-se, cosa a la qual també contribueix el fet que la recollida d'animals abandonats i perduts segueixi assignant-se en molts llocs a les mateixes empreses encarregades de retirar els residus urbans. Els animals, al marge de raons de salubritat i higiene, s'han de recollir per raons morals.

Fins ara han estat les entitats de protecció i defensa animal les que han anat pal·liant aquesta situació, sempre saturades i desbordades, assumint una responsabilitat que no els correspon, en la majoria dels casos sense ajuda ni suport de les administracions públiques.

Per tot això, proposarem la **prohibició del comerç d'animals com a companyia**, així com la seva exhibició i exposició al públic amb finalitats comercials, **de manera que els animals només puguin ser adoptats.**

1.1.3 Esterilització obligatòria dels animals de companyia.

Les ventrades indesitjades són la principal causa d'abandonament d'animals. Exposarem la necessitat d'introduir l'**esterilització obligatòria dels animals de companyia.**

En aquells casos en què no sigui aconsellable per raons de salut de l'animal, es valorarien altres mesures anticonceptives, tenint sempre com a prioritat la seva salut i benestar.

Les esterilitzacions es duran a terme, en tot cas, per professionals veterinaris.

Les administracions públiques realitzaran **campanyes subvencionades d'esterilització** d'animals destinades a persones amb recursos insuficients per afrontar l'esterilització dels animals que tinguin al càrrec seu.

1.1.4 Sacrifici zero.

Tant l'esterilització obligatòria, com la prohibició del comerç d'animals com a companyia i del seu ús com a instruments de caça, reduiran dràsticament l'abandonament d'animals i fomentaran la seva adopció, fent possible l'anhelat sacrifici zero, a través de la **prohibició de sacrifici d'animals de companyia sans.**

S'exceptuaran d'aquesta prohibició els supòsits d'eutanàsia de l'animal, amb la finalitat d'evitar-li un patiment greu i irremeiable, com a conseqüència de patir una malaltia o lesió sense possibilitat de curació que no li permeti tenir una qualitat de vida compatible amb els paràmetres mínims de benestar animal. Aquesta serà prescrita i realitzada per professionals veterinaris, mitjançant mètodes no cruels i indolors, evitant causar-los estrès o altres patiments psíquics, i subministrant-los sedació prèviament.

1.1.5 Unificació del sistema de registre d'animals de companyia.

Cada comunitat autònoma té una base de dades independent, sense relació amb la resta, a més de diferent informació registrada. Tant la confecció com la titularitat de les mateixes no segueixen un patró ni estructura comuns. La descentralització i l'heterogeneïtat provoquen moltes dificultats a l'hora de recollir informació, ja sigui per conèixer el nombre d'animals registrats, com per trobar el titular d'un animal perdut o abandonat.

Per tot això, és imprescindible la **unificació del sistema de registre**, així com l'impuls d'una **estructura comuna a les bases de dades**, establint la **definició de les dades mínimes** que s'han de completar, de manera que el contingut sigui homogeni.

1.1.6 Colònies estables i controlades de gats: mètode CER (Captura-Esterilització-Retorn).

Proposarem la regulació de les colònies estables i controlades de gats. El seu control poblacional es durà a terme pels ajuntaments mitjançant la **implantació del mètode CER** (Captura-Esterilització-Retorn). Els gats integrants d'aquestes colònies seran capturats per a la seva identificació, vacunació i esterilització, i retornats posteriorment a la colònia d'origen. El mètode CER és el més ètic i efectiu per al seu control poblacional, i suposa un treball conjunt entre l'Administració, les entitats de defensa i protecció animal i el voluntariat.

1.1.7. Fi dels zoològics, aquaris i de tota captivitat amb finalitats d'entreteniment.

En els parcs zoològics es manté captius als animals fora del seu hàbitat, en contra de la seva naturalesa, amb fins d'exposició, exhibició i entreteniment per als humans. Resulta impossible reproduir l'entorn dels animals a un zoològic. Animals com els lleons o els tigres tenen deu mil vegades menys espai que en llibertat. Degut a la inactivitat, a la frustració, a les molèsties causades pels visitants i a la pèrdua de vida en grup social o d'estatus solitari, els animals captius desenvolupen amb freqüència patrons de comportament anòmal, com les estereotípies, el sobreempolainament o les automutilacions.

Són múltiples les denúncies sobre recintes inadequats, alimentació deficient o maltractaments.

Un argument esgrimit a favor dels zoològics és el treball de conservació que suposadament realitzen. No obstant això, la realitat és que menys d'un u per cent de les espècies es deu a l'esforç de conservació i que, lluny de tornar a integrar els animals a la natura, la gran majoria són arrencats del seu hàbitat.

A més, d'aquest u per cent, molts són fruit de l'endogàmia i no tindrien per tant aquest "valor de conservació".

El 2014 es va generar una gran alarma social després de conèixer, arran del cas de Marius, una jove girafa que va ser sacrificada, esquarterada en públic i donada com a aliment a altres animals al Zoo de Copenhaguen que, només entre els zoològics pertanyents a l'Associació Europea de Zoos i Aquaris (EAZA), dels quals a Espanya es troben uns vint, se sacrifica cada any prop de dos mil animals sans per qüestions de genètica i espai. Molts centres al·leguen que es tracta de satisfer una necessitat tan natural en els animals com és procrear, mentre no els preocupa en absolut no cobrir altres instints naturals com poden ser viure en manades, nedar o recórrer llargues distàncies.

Per tot això, el Partit Animalista proposa la **prohibició de mantenir animals captius amb fins d'exposició, exhibició i / o entreteniment**, i que els zoològics, aquaris i altres recintes amb animals que no tinguin com a finalitat la seva cura, recuperació, custòdia, reintroducció o manteniment, **siguin reconvertits en centres de recuperació i rescat o reserves**.

En el seu lloc, proposem que es donin suport i fomentin **projectes on l'ús de les últimes tecnologies permeti contemplar i estudiar els animals en els seus entorns naturals, sense necessitat d'interferir en el curs normal de la seva vida silvestre**.

1.1.8. Abolició dels espectacles, tradicions i festivitats amb animals: curses de braus, tir i arrossegament, circs, espectacles aquàtics i altres.

Espanya és coneguda mundialment per les seves tradicions i festes cruels amb els animals, especialment amb els braus. No podem considerar-nos un país avançat mentre això no canviï.

La major part de la societat espanyola no s'identifica amb aquestes pràctiques atroces, sinó que, per contra, s'avergonyeix d'un concepte de cultura i tradicions basades en el maltractament envers els animals. El patrimoni cultural, que es transmet de generació en generació, ha d'infondre un sentiment d'identitat cap al poble al qual pertany, de manera que una tradició que la gran majoria dels espanyols i espanyoles rebutja, no hauria de formar part del mateix de cap manera. Més enllà d'això, el dolor, el maltractament, la tortura o la mort, no haurien de formar part de cap tradició que representi a un poble civilitzat.

Cal avançar cap a la supressió de les excepcions legals al maltractament i sofriment dels animals permesos en aquests i d'altres espectacles, com circs, delfinaris i baralles de galls, entre d'altres.

Mentre la tendència mundial és considerar moralment inacceptable la captivitat de cetacis per a finalitats d'entreteniment, prohibint la seva captivitat i importació, establint estàndards tan estrictes que fan impossible la construcció de delfinaris o prohibint tots els espectacles amb animals, Espanya s'ha convertit en el "delfinari d'Europa ", essent el país europeu amb major nombre de delfinaris i de cetacis en captivitat, ocupant un deshonros setè lloc en el rànquing mundial.

Multitud de països europeus i, a Espanya, algunes comunitats autònomes i moltes ciutats, han vetat així mateix la utilització d'animals en espectacles circenses. Els animals explotats en circs pateixen la privació de llibertat, passant la major part de la seva vida viatjant engabiats i encadenats, no disposant d'espai suficient per desenvolupar les seves necessitats i comportaments naturals. A més, són sotmesos a un dur entrenament, consistent en repeticions incessants d'exercicis antinaturals que els resulten difícils i incòmodes, amb tècniques d'ensinistrament molt qüestionades. Els animals mai travessarien cercols de foc, caminarien a dues potes o anirien en bicicleta, excepte per por a les represàlies que pugui suposar no fer-ho.

El tracte que reben, la captivitat, la frustració, la manca d'exercici i d'interacció amb altres animals de la seva espècie, els fan patir amb freqüència greus trastorns mentals. És comú observar en ells els mateixos símptomes agreujats que pateixen els animals tancats en zoològics.

És hora de posar fi als espectacles cruels amb els animals. Per això, proposarem la **prohibició d'utilització d'animals, vius o morts, en tota mena d'espectacles, tradicions i festes**, tant privats com públics.

Particularment volem prohibir:

a) Curses de braus, encierros, novilladas, rejoneos, sueltas de reses, tentaderos, herraderos, capeas, becerradas i tota mena de festivitats populars o espectacles amb animals de lídia o altres animals, dins i fora de les places, tant públiques com privades, així com les **proves funcionals, entrenaments a porta tancada i classes pràctiques celebrades per escoles taurines.**

b) Espectacles circenses amb animals, siguin salvatges o domèstics.

c) Espectacles aquàtics amb animals, siguin orques, dofins, lleons marins o altres animals.

Mentre aconseguim que es prohibeixi la utilització d'animals en aquests espectacles, tradicions i festes, demanarem la **retirada immediata de tota subvenció pública** que reben directament o indirectament, així com la **prohibició de la retransmissió televisiva o radiofònica de qualsevol espectacle amb animals.**

1.1.9. Oposició a la caça i la pesca esportiva.

Més de 30 milions d'animals són abatuts per caçadors cada any a Espanya. Cada temporada, els caçadors aboquen milers de tones de plom a l'aigua i el sòl, que romanen en el substrat més de 300 anys, perllongant el seu efecte tòxic a la natura. El nostre país pateix una de les majors concentracions mundials de perdigons per hectàrea del món. En algunes zones s'han arribat a detectar 2,5 milions de balins per hectàrea. Unes 60.000 aus, aquàtiques i rapinyaires, moren cada any per ingestió directa de plom.

A més, aquesta pràctica impedeix a les persones gaudir amb llibertat del medi que els envolta. PACMA treballarà perquè els ciutadans i ciutadanes no seguim veient-nos privats del dret recollit a la Constitució a poder gaudir d'un medi ambient adequat.

Considerem que les activitats d'oci no poden atemptar contra la vida silvestre, els espais naturals o el propi ésser humà.

Per tot això, proposem la **prohibició de l'activitat cinegètica i de la pesca esportiva**.

Al seu torn, treballarem per la **prohibició definitiva de la utilització de balins de plom** que contaminen el nostre medi ambient.

1.1.9.1. Interdicció de l'ús d'animals com a instruments per caçar.

No podem oblidar-nos dels milers de gossos que cada any, quan acaba la temporada de caça, són abandonats i matats de maneres terribles: penjats, tirats a pous, cremats... Es calcula que, només a Espanya, uns 60.000 llebrers són abandonats o matats cada any.

A més, les condicions en què molts caçadors mantenen aquests animals durant els mesos previs a la caça, com anem denunciant des de fa anys, són pèssimes: permanentment lligats a curtes cadenes, bevent aigua insalubre i dormint sobre els seus propis excrements.

Després de les ventrades indesitjades, la fi de la temporada de caça és la segona causa d'abandonament al nostre país.

Per això, mentre s'aconsegueix la prohibició de la caça, sollicitarem **prohibir l'ús d'animals com a instruments per caçar**, siguin gossos, aus, fures o altres animals.

1.1.9.2. Proscripció de la caça del llop.

El llop ibèric va habitar una vegada la major part de la península. No obstant això, durant els anys 70, l'espècie va estar sotmesa a un gran estrès poblacional per la pressió humana, com les campanyes d'"extinció de feristeles", promogudes des de l'Administració, que ofería recompenses per a totes aquelles persones que en lliuressin un de mort; els enverinaments indiscriminats o la destrucció dels seus hàbitats. El seu nombre es va reduir llavors a tan sols 400 exemplars, convertint-se en una espècie en perill d'extinció.

El seu estat de conservació ha millorat. No obstant això, l'espècie ha patit una regressió cap a la zona nord-occidental deguda a la caça brutal que li impedeix estendre cap als seus territoris històrics meridionals. El llop ibèric és una espècie designada 'd'especial conservació' únicament a la regió sud del Duero. No obstant això, els plans de gestió de la resta de comunitats autònomes permeten i autoritzen la seva caça. En algunes zones, com Sierra Morena, romanen en perill crític, mentre que, en altres, com Extremadura, Andalusia o la Comunitat Valenciana, s'ha declarat extint.

Penjats, enverinats, atropellats o exposats com a trofeus de caça. Així va acabar la vida de prop de 650 exemplars de llop ibèric a Espanya el 2017, segons l'informe "Per la convivència de l'home i el llop" de l'Observatori de la Sostenibilitat.

Les justificacions esgrimides per autoritzar la seva caça, com reduir el conflicte amb el bestiar o pal·liar el furtivisme, són falses. El llop a casa nostra és víctima de l'estigmatització administrativa i social, causada principalment per les institucions que promouen la seva caça a instàncies del sector cinegètic i a l'empara de les històriques denúncies del sector ramader, els interessos es veuen beneficiats per plans específics d'indemnitzacions.

El Partit Animalista proposa la **prohibició de la caça del llop a tot l'Estat**. Així mateix, **exigim que es compleixi la normativa europea que té al llop entre les espècies prioritàries que han de ser recuperades**.

Igualment, instarem que es duguin a terme estudis que desenvolupin **alternatives no letals per al seu control poblacional**, així com a la conservació del seu hàbitat. De la mateixa manera, considerem fonamental que es desenvolupin accions contra el furtivisme i els enverinaments.

Sol·licitarem **mesures d'idèntic caràcter per als híbrids de llops**, que estan essent exterminats amb la intenció de mantenir la puresa genètica de la població de llops ibèrics.

1.1.9.3. Prohibició de la pesca esportiva.

Al nostre país es practica la pesca esportiva o recreativa en totes les seves modalitats (des de terra, des d'embarcació i submarina). Les llicències són autoritzades pel Ministeri per a la Transició Ecològica. Víctima d'aquesta activitat, que considerem totalment prescindible i perjudicial per a la fauna marina i fluvial, moren milers d'animals cada any.

Proposem:

- Prohibir la pesca esportiva i retirar totes les llicències de pesca actualment concedides i posar en marxa mecanismes de control exhaustiu que vetllin pel compliment de la Llei i persegueixin la pesca furtiva.

1.1.10. Supressió de les granges pelleteres.

Una altra activitat cada dia més censurada per la ciutadania és la cria i explotació d'animals per a l'aprofitament de les seves pells, a causa de la crueltat extrema a la qual són sotmesos a les granges pelleteres.

La captivitat resulta molt estressant per a animals com els visons, que en estat silvestre poden arribar a ocupar un territori de deu quilòmetres quadrats. Des que neixen, se'ls cria amuntegats en diminutes gàbies.

Viuen, movent-se en cercles de manera frenètica, entre els seus propis excrements, cadàvers i restes d'altres animals, amb escassa atenció veterinària, patint infeccions que agreugen el seu patiment.

La por, l'estrès i l'absència de tota possibilitat de satisfer les seves necessitats vitals més bàsiques, els genera tal estat d'ansietat que s'autolesionen, mossegant-se la pell, la cua i les potes, trencant-se les dents amb els barrots de les gàbies, agredint-se els uns als altres.

Atès que l'objectiu dels seus criadors és arrencar-los la pell, al voltant dels set mesos són gasejats, desnucats o electrocutats, de manera que la pell no resulti danyada. A causa del ritme industrial de les granges, alguns encara són vius quan són escorxats.

És intolerable i injustificable tot aquest patiment per confeccionar abrics i complements.

A més, la cria intensiva comporta la fugida de visons americans de les granges pelleteres. És absurd que se segueixin destinant milions d'euros a protegir el visó europeu, declarat com a espècie en perill crític d'extinció a Espanya, mentre es continua incentivant l'obertura de granges de visó americà, que constitueix la seva principal amenaça.

Per tot això, el Partit Animalista proposa **prohibir criar i explotar animals per a l'aprofitament de les seves pells.**

1.1.11. Creació d'un Observatori al Ministeri de Justícia.

Proposem la **creació d'un Observatori, dependent del Ministeri de Justícia**, al qual correspon la direcció, coordinació, proposta i execució de les polítiques en matèria de benestar i protecció animal. Les mateixes comptaran amb l'assessorament d'entitats de protecció i defensa animal, així com de persones especialitzades en benestar i protecció animal. Aquesta informació estarà a disposició de les administracions públiques i els tribunals de justícia.

1.1.12. Creació de la figura del defensor o la defensora dels animals.

Proposem la creació de la figura del defensor o la defensora dels animals, nomenat o nomenada per les Corts Generals, amb facultats d'inspecció, investigació i denúncia, amb capacitat d'interposar recursos judicials i administratius en defensa dels drets dels animals.

1.1.13. Creació d'una Direcció General de Protecció i Benestar Animal.

Proposem incloure al Ministeri pertinent una Direcció General de Protecció i Benestar Animal que defineixi una estratègia transversal, en col·laboració amb els altres ministeris, en relació a totes i cadascuna de les polítiques estatals per erradicar el maltractament animal i desenvolupar protocols per ajudar i millorar la vida dels animals, treballant coordinadament amb les Comunitats Autònomes.

1.1.14. Creació d'una Fiscalia contra el maltractament animal.

El Ministeri Fiscal requereix d'un coneixement especialitzat dels supòsits de maltractament animal.

Proposem:

- Incloure a la formació permanent dels components del Ministeri Fiscal matèria sobre la violència, el maltractament i l'etologia animal per qualificar adequadament les conductes portades al seu coneixement.
- Dictar Instruccions del Ministeri Fiscal que fixin els criteris sobre violència i maltractament als animals, que permetin actuar de forma reglada i no discrecional.

1.1.15. Deure d'auxili a animals desemparats, ferits o en perill manifest.

Proposem que a la Llei General de Benestar i Protecció dels Animals s'inclogui el **deure d'auxili a animals que es troben desemparats, ferits o en perill manifest**. La persona que ho adverteixi ha de comunicar els fets als serveis d'emergència o autoritat competent, que s'encarregaran de prestar l'assistència oportuna. En la mesura de les seves possibilitats, i mentre es personen aquests serveis, ajudarà a l'animal per evitar danys majors o irreversibles.

1.1.16. Unitats especialitzades en la defensa mediambiental, el benestar i la protecció dels animals als Cossos i Forces de Seguretat de l'Estat.

Defensem la necessitat que els Cossos i Forces de Seguretat de l'Estat comptin amb unitats **especialitzades en la defensa mediambiental, el benestar i la protecció dels animals**.

A aquestes unitats els correspondrà vetllar pel compliment de la legislació aplicable en matèria de protecció animal i la resta de disposicions aplicables sobre medi ambient, benestar i protecció dels animals. En particular, i entre altres funcions, s'encarregaran de la vigilància, inspecció, control i formulació d'informes, denúncies i aixecament d'actes, així com de l'adopció de mesures urgents i cautelars.

A més, proposem incloure en el temari d'ingrés als Cossos i Forces de Seguretat de l'Estat una càrrega lectiva específica sobre els drets dels animals i el maltractament animal, amb especificitat en etologia animal, que s'ha d'actualitzar amb formació contínua, amb l'objectiu d'evitar casos com el de la gossa Sota, abatuda a trets per un guàrdia urbà a Barcelona el passat mes de desembre.

1.1.17. Suport i consideració de les entitats de protecció i defensa dels animals.

Donarem suport per tal que les entitats de protecció i defensa dels animals siguin considerades, quan així ho sol·licitin, com a **entitats d'utilitat pública**, a tots els efectes.

El departament competent en matèria de medi ambient pot establir ajuts per a les entitats que hagin obtingut el títol d'entitats col·laboradores, destinades a les activitats que duguin a terme amb relació a la protecció i la defensa dels animals, a la seva cura i manteniment, a l'execució de programes d'adopció, a la promoció de campanyes i programes d'esterilització o a la promoció de campanyes de sensibilització de la ciutadania.

A més, tindran la consideració d'**interessats qualificats en els procediments sancionadors** en els casos en què hagin formulat la denúncia corresponent o hagin formalitzat la compareixença en l'expedient sancionador.

1.1.18. Reconeixement legal dels santuaris d'animals.

Volem que es reconegui legalment als santuaris d'animals **com a entitats de protecció i defensa dels animals**, en els quals es recupera i acull animals rescatats principalment de l'explotació de la indústria ramadera.

Com a entitats de protecció i defensa dels animals s'han de considerar, quan així ho sol·licitin, com a entitats d'**utilitat pública**, a tots els efectes.

Els animals acollits als santuaris no són animals criats o mantinguts per a la producció d'aliments, llana o pells, i, per tant, **no se'ls aplicaran les normes i protocols establerts per als animals a les explotacions ramaderes.**

1.1.19. Creació de centres de recuperació i rescat suficients.

Apostem per establir la previsió de **creació de centres de recuperació i rescat suficients i adequats** per allotjar les espècies d'animals silvestres, salvatges i / o exòtics, després d'haver patit un accident o agressió, haver estat rescatats del tràfic il·legal, de l'abandonament o de la captivitat de circs, zoològics o particulars.

La seva finalitat serà la de proporcionar atenció i cures als animals que ingressin, de manera que siguin recuperats, rehabilitats i, en la mesura del possible, reintroduïts a la natura.

1.1.20. Protocols d'evacuació i rescat.

La manca de polítiques mediambientals adequades i l'especulació urbanística calen foc als nostres boscos i desborden els nostres rius, matant de la manera més terrible a milers d'animals que queden atrapats a les explotacions, ofegats, asfixiats o cremats. Aquestes morts podrien evitar-se mitjançant protocols d'evacuació i rescat.

Defensem l'**elaboració d'un protocol d'evacuació i rescat** per a animals que es troben en explotacions de tota mena, així com en centres, recintes, instal·lacions o establiments dedicats a la cura, manteniment, educació, escola bressol, residència, recollida, acollida d'animals i qualsevol altre que compleixin anàlogues funcions, incloent-hi els centres de recuperació i rescat, santuaris i protectores, **en cas de situacions climatològiques extremes i davant fenòmens o desastres naturals o provocats per persones.**

El Partit Animalista va presentar una proposta de Pla d'Evacuació d'Animals en Catàstrofes i Emergència a la Direcció General de Protecció Civil i Emergències, dependent del Ministeri de l'Interior, el setembre del 2017. Durant anys ha reclamat la seva aplicació en les diferents contingències que han ocorregut, sense èxit.

Per això, treballarem perquè s'aprovi aquest pla i perquè les administracions públiques adoptin la seva aplicació.

1.1.21. Protocols d'assistència a la fauna silvestre en condicions climatològiques extremes.

Les fluctuacions de temperatura i de l'augment del nivell del mar són cada vegada més acusades, a causa de l'escalfament global. Cada any empitjoren els fenòmens climatològics extrems, com fortes onades de calor, pluges torrencials, sequeres o huracans, que agreugen els incendis i inundacions, i que, segons les previsions, seguiran en augment significatiu en els propers anys.

Els animals silvestres s'enfronten cada vegada a més dificultats per adaptar-se a aquests canvis climàtics, que són conseqüència del comportament irresponsable i abusiu dels éssers humans sobre el planeta.

Al Partit Animalista considerem una obligació ètica i moral, i una necessitat de sostenibilitat dels ecosistemes, protegir i ajudar a la fauna silvestre, facilitant la seva adaptació en aquestes circumstàncies. Per això, proposarem la **implantació de protocols d'assistència a la fauna silvestre en condicions climatològiques extremes.**

1.1.22. Tècniques i mètodes ètics de control de reproducció d'animals silvestres.

Treballarem perquè les administracions només emprin **tècniques i mètodes ètics, no letals, de control de reproducció d'animals silvestres**, tant dins com fora dels entorns urbans, com l'esterilització o el subministrament de pinsos anticonceptius.

1.1.23. Obligacions mínimes per a la tinença d'animals.

Tothom que estigui en possessió d'un animal, sigui de companyia o domèstic, a una casa o a una explotació, ha de ser responsable de la seva salut, protecció i benestar. Ha de procurar-li cures i atenció conforme a la seva etologia i característiques físiques, de conformitat amb la seva espècie i raça.

Per això, proposarem establir les següents **obligacions per a les persones posseïdores d'animals:**

- a) Proporcionar-li aigua fresca, neta i potable, i una alimentació completa en quantitat suficient.
- b) Proporcionar-li un allotjament còmode i segur, a recer de les inclemències meteorològiques, que serà sotmès a una neteja periòdica.
- c) Mantenint-lo en bones condicions higièniques, sanitàries i ambientals.
- d) Proporcionar-li oportunitats d'exercici i descans adequades.

- e) Proporcionar-li les revisions veterinàries necessàries i proporcionar-li tots aquells tractaments que siguin precisos per un bon estat de salut i que li evitin patiment.
- f) Sotmetre'l als tractaments preventius que siguin declarats obligatoris per a la seva salut i benestar.

1.1.24. Accés al transport públic, als albergs per a persones sense llar, residències per a la gent gran i a cases d'acollida i pisos tutelats per a víctimes de violència masclista.

Advocarem perquè es **permeti i reguli l'accés dels animals al transport públic, als albergs per a persones sense llar, a les residències per a la gent gran i a les cases d'acollida i pisos tutelats per a víctimes de violència masclista**, de manera que les persones que hagin d'allotjar-se en aquests llocs no es vegin abocades, a més, a haver de separar-se d'ells, deixar-los enrere, o dormir al carrer.

1.1.25. Accés a hospitals.

Els animals que conviuen amb nosaltres a les nostres llars són part de la família. A més de companyia, aporten efectes beneficiosos per a la salut, importants en el tractament i recuperació de molèsties físiques i psíquiques. Els pacients ingressats als hospitals es veuen privats de poder rebre la visita dels seus animals de companyia. Aquesta separació pot afectar negativament al seu estat anímic i recuperació.

Proposarem que els **hospitals permetin l'accés d'animals**, habilitant una zona o sala, on les persones que es trobin ingressades, puguin rebre la visita dels seus animals de companyia.

Per a això, promourem que es formuli un **pla conjunt entre el Consell Interterritorial del Sistema Nacional de Salut, l'Estat i les comunitats autònomes**, amb els protocols de seguretat i higiene adequats.

1.1.26 Prohibició d'importació d'espècies exòtiques.

Per prevenir els problemes que poden derivar-se de la introducció d'espècies, subespècies o races geogràfiques al·lòctones, que poden arribar a constituir una amenaça greu per a les espècies autòctones, els hàbitats o els ecosistemes, proposarem **prohibir la importació d'espècies i subespècies al·lòctones, tant per la cria i manteniment, per a l'aprofitament de les seves pells o per a la seva comercialització i tinença com a animals de companyia.**

1.1.27 Altres prohibicions incloses a la proposta de Llei Zero.

A més de les ja exposades, proposem a la Llei General de Benestar i Protecció dels Animals les següents **prohibicions**:

- Tenir animals salvatges com a animals de companyia.
- Mantenir els animals lligats, tancats o engabiats.
- Tenir de forma continuada animals a terrasses, patis o altres llocs inapropiats.

- Deixar un animal a l'interior d'un vehicle, llevat que sigui per un breu Espai de temps, assegurant sempre una ventilació i temperatura adequades i en cap cas al maleter.
- Matar, danyar o molestar animals silvestres.
- Subministrar als animals substàncies hormonals o químiques que puguin causar-los alteracions de la salut, del metabolisme o del comportament, excepte per prescripció veterinària.
- Marcar els animals a foc o mitjançant qualsevol altre mètode lacerant.
- Practicar mutilacions als animals que tinguin com a objectiu modificar la seva aparença o aconseguir altres finalitats no curatives.
- Emprar qualsevol artefacte, mecanisme o utensili destinat a limitar o impedir la mobilitat dels animals, excepte per prescripció veterinària.
- Servir-se d'animals com a reclam a atraccions firaires, concursos o competicions.
- Practicar activitats considerades esportives que impliquin el patiment, la captura i/o la mort d'animals.
- Matar, causar dany, patiment o estrès als animals a produccions audiovisuals, cinematogràfiques, televisives, artístiques o publicitàries, espectacles, activitats culturals, religioses o qualsevol altra similar, o bé Fer-los degradacions, paròdies, burles o tractaments antinaturals.
- Filmar amb animals silvestres i/o salvatges per al cinema, la Televisió o altres mitjans de difusió, excepte que sigui al seu medi natural i sempre que no s'interfereixi en el curs normal de la seva vida silvestre.
- Practicar sacrificis rituals d'animals per motius religiosos.
- Utilitzar animals a atraccions firaires i altres assimilables.
- Ensinistrar o entrenar els animals mitjançant mètodes que puguin perjudicar la seva salut i benestar, obligant-los a superar les seves forces o capacitats naturals o utilitzant mitjans que puguin provocar lesions, dolors, patiment o angoixa.
- Donar als animals una educació agressiva, d'atac o defensa.
- Emprar animals per ensinistrar a altres a baralles o a l'atac.
- Organitzar, participar i/o assistir a baralles organitzades d'animals, sense excepcions.
- Valer-se d'animals com a instruments de defensa, tant personal com de propietats.
- Utilitzar animals com a tracció de vehicles.
- Sotmetre els animals a treballs de càrrega.
- Explotar animals com a transport turístic.
- Sortejar o fer donació d'un animal com a premi, recompensa, gratificació o regal de compensació.
- Exhibir animals amb finalitats lucratives o de reclam.
- Dur a terme actuacions o pràctiques de selecció genètica de les que es deriven problemes o alteracions greus a la salut dels animals.
- Manipular artificialment els animals amb l'objectiu de Fer-los atractius com a diversió o juguina.

- Emprar Instruments o mètodes nocius de subjecció, retenció o educació.
- Utilitzar instruments o eines que puguin originar danys als animals que les utilitzin o portin.
- Imposar als animals la realització de comportaments i actituds alienes i impròpies de la seva condició o que impliquin tracte vexatori.

1.1.28 Reforma del Codi Penal als delictes per maltractament animal.

La pena màxima per provocar la mort a un animal està quantificada en divuit mesos, per la qual cosa no sol implicar l'ingrés a presó d'aquells que no tenen antecedents penals.

Proposem:

- Ampliar el supòsit de fet del delicte de maltractament animal, expurgant-lo de condicionants i excuses.
- Augmentar les penes dels delictes de maltractament animal perquè els culpables ingressin a presó.
- Augmentar les plantilles del SEPRONA i els cossos policials amb grups destinats a la investigació i persecució dels casos de maltractament animal.
- Efectuar campanyes publicitàries sobre la tolerància zero respecte al maltractament animal.

1.2 PROGRAMES D'INFORMACIÓ I EDUCACIÓ. INCLUSIÓ DE MATÈRIES I/O CONTINGUTS RELACIONATS AMB EL RESPECTE, EL BENESTAR I LA PROTECCIÓ DELS ANIMALS ALS SISTEMES EDUCATIUS.

És indispensable una intervenció educativa dirigida a la ciutadania, que fomenti de manera preventiva una conducta més cívica i una tinença responsable dels animals.

Maltractar no només consisteix a emprar violència, sinó que comprèn situacions tristament quotidianes de la nostra geografia com mantenir els animals en deficientes condicions higièniques, sanitàries, no proporcionar-los un aliment adequat i suficient, un allotjament còmode i segur, o mantenir-los permanentment encadenats o tancats.

Qui decideix tenir un animal a càrrec seu es converteix en responsable de la seva salut i del seu benestar, i ha de ser conscient de les obligacions i compromisos que això implica per així poder assumir-los de manera reflexiva i responsable.

Proposem el **desenvolupament de programes d'informació i educació per promoure entre la ciutadania el respecte pels animals, prevenir l'abandonament i fomentar l'adopció responsable d'aquests.**

Aquests programes destacaran els següents aspectes:

- a) Campanyes de promoció i divulgació sobre les obligacions que comporta la tinença d'animals.

- b) Campanyes de foment de l'adopció a centres de recollida i protectores d'animals.
- c) Les conseqüències negatives derivades de l'adquisició irresponsable, així com de la cria incontrolada d'animals de companyia.
- d) Les conseqüències negatives de l'adquisició i introducció d'animals silvestres, salvatges i/o exòtics com a animals de companyia.

A més, una actitud respectuosa cap als animals ha d'inculcar-se des de la infància. Per això, considerem imprescindible la **inclusió de matèries i/o continguts relacionats amb el respecte, el benestar i la protecció dels animals en els sistemes educatius.**

Entre d'altres, proposem:

- a) Incloure el valor de respecte cap als animals com a tema transversal a tots els nivells d'ensenyament, l'acció tutorial, els programes curriculars de centre i les activitats complementàries, així com en l'organització i gestió general dels centres educatius
- b) Formar el professorat en el respecte cap als animals. Els professors són una peça fonamental per transmetre els valors de respecte, justícia i empatia cap als animals, impulsant la integració de mòduls bàsics relacionats amb el maltractament, els drets i el benestar animal a la formació dels nous docents, a través dels plans d'estudi de Magisteri i Màster de professorat
- c) Revisar i adaptar el material educatiu (llibres de text i altres recursos) d'acord amb els valors de respecte als animals, suprimint els continguts que promouen la manca de consideració cap als animals o la seva cosificació
- d) Mantenir un nivell d'alerta per detectar possibles casos de maltractament animal efectuat per menors. Són múltiples els estudis que vinculen el maltractament animal a la violència masclista, intrafamiliar i a conductes antisocials

Es promourà la visita a refugis i santuaris d'animals com a alternativa a les actuals visites a "granges escola" i llocs similars en els quals la finalitat no sigui el benestar i la protecció dels animals.

De la mateixa manera, es fomentarà que persones que treballen i col·laboren en protectores i altres entitats de protecció i defensa dels animals siguin convidades a fer xerrades informatives i educatives a les escoles.

1.3 MILLORA DEL BENESTAR ANIMAL A LES EXPLOTACIONS RAMADERES.

Tot i que encara hi ha una gran desinformació sobre el sofriment que pateixen els animals destinats al consum i la manera en què es produeix la seva mort, cada vegada són més els ciutadans i ciutadanes preocupats per la situació que pateixen els animals a les explotacions ramaderes. Segons l'Eurobaròmetre sobre protecció animal, el 75% dels europeus/es considera necessari millorar el benestar dels animals de granja. La xifra és una mica superior en el cas d'Espanya, on més del 80% creu que els animals haurien d'estar més protegits.

Els animals destinats al consum com a aliment es crien cada vegada més en un model industrial que afavoreix les explotacions de grans dimensions i la producció intensiva. Aquest model intensiu implica el confinament i amuntegament dels animals, que estan sotmesos a sistemes de producció en què el seu benestar queda supeditat al benefici econòmic.

Calen noves polítiques amb l'objectiu de protegir i vetllar per les necessitats i el benestar d'aquests animals, per sobre dels beneficis econòmics dels ramaders.

Com apuntàvem anteriorment, **promourem que la Llei General de Benestar i Protecció dels Animals empari a tots els animals, inclosos els que es troben a les explotacions ramaderes.** A més de les propostes de defensa, protecció i benestar destinades a tots els animals ja formulades a epígrafs anteriors, considerem fonamental afegir les següents en referència a la protecció i benestar dels animals de granja.

1.3.1. Prohibició de les amputacions no curatives.

Els animals de les explotacions ramaderes pateixen pràctiques terribles com l'amputació del bec als pollastres, l'amputació de la cua i les dents als porcs o el cremat de les banyes als vedells. Aquestes pràctiques es realitzen sovint incomplint la normativa que estableix l'obligatorietat d'utilitzar anestèsia.

Per això, el Partit Animalista proposarà la prohibició de **les amputacions als animals** que no tinguin cap finalitat curativa.

1.3.2. Prohibició d'alimentació forçosa i de comercialització de foie gras.

El foie gras és producte del fetge hipertrofiat d'un ànec o d'una oca sobrealimentat. Hi ha múltiples investigacions que mostren el terrible patiment que pateixen aquests animals durant tota la seva vida per la seva producció.

Les aus són immobilitzades i alimentades mitjançant embuts pels quals s'introdueix l'aliment a pressió diverses vegades al dia. Alguns criadors col·loquen un elàstic al voltant del coll de les aus per evitar que aquestes vomitin. Els animals solen viure en diminutes gàbies de manera que no es puguin moure, gastin la menor energia possible i es dipositi teixit gras en tot el seu cos, especialment al fetge. Aquest augmenta deu vegades el seu pes normal. Un augment exagerat que els genera trastorns de tota mena, sobretot respiratoris, ja que hi ha una compressió pulmonar, alhora que senten un intens i constant dolor hepàtic.

Actualment Espanya és un dels cinc països europeus que el produeixen, juntament amb França, Bulgària, Hongria i Bèlgica.

El Partit Animalista proposarà la **prohibició a Espanya de l'alimentació forçosa dels animals, així com la comercialització dels productes derivats** d'aquesta cruel tècnica, tal com ja han fet la majoria de països europeus. Això és així, entre d'altres, a Alemanya, Luxemburg, Dinamarca, Holanda, Regne Unit, Polònia o Itàlia.

1.3.3. Prohibició dels sacrificis halal i kosher.

La legislació de la Unió Europea estableix que els animals es mataran únicament previ atordiment, mantenint la pèrdua de consciència i sensibilitat fins a la seva mort. No obstant això, introdueix una excepció per als mètodes particulars de sacrifici prescrits per ritus religiosos.

El sacrifici ritual que realitzen algunes religions, com la musulmana (halal) i la jueva (kosher), exigeix que els animals estiguin en perfecte estat de salut en el moment del sacrifici. Basant-se algunes interpretacions, un animal atordit pot considerar-se "malalt", i d'aquesta manera s'eludeix l'atordiment previ.

En aquests casos, el mètode de sacrifici general utilitzat és per degollament, tallant els vasos sanguinis de les dues parts del coll, sense danyar l'espina dorsal. També es tallen tràquea, esòfag i paquet nerviós.

Mitjançant el degollament, la consciència es perd de forma gradual, provocant una agonia durant la qual els animals estan exposats a dolor i sofriment.

Per respecte als animals com a éssers sensibles, el sacrifici d'animals sense atordiment previ hauria de considerar-inacceptable.

És l'hora que aquesta crueltat i maltractament sobre els animals deixi de ser consentida.

El benestar i la protecció dels animals haurien d'estar sempre per damunt de qualsevol consideració de caràcter religiós, cultural, artístic o econòmic.

Mentre aconseguim que aquesta pràctica cruel sigui prohibida a tota la Unió Europea, treballarem per aconseguir la **prohibició de practicar sacrificis rituals d'animals per motius religiosos** a tot Espanya.

1.3.4. Pressió fiscal i inspeccions regulars a explotacions ramaderes, avícoles i cunícoles.

Les explotacions ramaderes, avícoles i cunícoles produeixen problemes mediambientals i ètics de primer ordre, tant pel seu impacte ecològic com per les terribles condicions de vida dels animals. La gestió de tones de residus altament contaminants es porta a terme sense control suficient, per la inviabilitat de gestió de l'enorme volum que es genera.

Cada segon, s'emeten 125 tones de residus procedents de la ramaderia industrial i la indústria càrnia, contaminant els rius i mars (excrements, hormones, antibiòtics, fertilitzants, pesticides, químics, etcètera). El sector porcí és altament contaminant; el sector boví altera els usos de les superfícies forestals, convertides en pastures en detriment de l'agricultura. Les explotacions intensives suposen la segona causa d'emissions de CO₂ a l'atmosfera, només per darrere de les indústries energètica i manufacturera, i molt per davant del transport i les emissions de vehicles.

Per això, proposem:

- Aprovar una major càrrega impositiva al sector ramader.
- Implantar de forma immediata un major nombre de controls i inspeccions de les instal·lacions ramaderes, més exhaustives, estrictes i regulars.
- Limitar per quotes les autoritzacions per a explotacions ramaderes, avícoles i cunícules per Comunitats Autònomes, seguint el sistema de competències.
- Complir les regulacions imposades sobre el manteniment d'animals, tant de les condicions de les instal·lacions com de les normatives de gestió, tenint en compte la seva qualitat d'éssers vius sensibles.
- Prohibir les campanyes institucionals de promoció i publicitat del sector ramader avícola i cunícola i dels seus productes.
- Efectuar campanyes informatives sobre els beneficis per a la salut d'una dieta lliure de productes d'origen animal.
- Realitzar campanyes publicitàries que mostrin la situació que viuen milions d'animals a les granges, amb l'objectiu que la població conegui com són tractats.

1.4. PISCIFACTORIES.

Gran part de les espècies de peixos que es comercialitzen i consumeixen no provenen de rius o mars, sinó de piscifactories.

Les piscifactories són les grans granges de peixos. Aquestes granges industrials poden estar ubicades tant en rius i mars, com a terra. En el primer cas, els peixos viuen reclosos en gàbies submergides. En el segon, en tancs. En ambdós casos, les condicions de captivitat i amuntegament són extremadament estressants, i els mètodes de sacrifici solen ser molt cruels (electrocució, asfíxia, colpeig...).

PACMA s'oposa a la concessió de noves llicències d'obertura de piscifactories de cria intensiva i aposta pel tancament de les ja existents.

1.5. DEROGACIÓ DE TOTES LES LLEIS I DECRETS SOBRE ANIMALS POTENCIALMENT PERILLOSOS.

La Llei 50/1999, del 23 de desembre, sobre el Règim Jurídic de la Tinença d'Animals Potencialment Perillosos, així com el Reial Decret 287/2002, del 22 de març, pel qual es desenvolupa aquesta llei, juntament amb les diferents regulacions de les comunitats autònomes, han aconseguit estigmatitzar a determinades races de gossos, obligant a sacrificar milers d'animals.

Per això, proposem:

- Derogar tota la legislació creada a l'empareda de l'estigmatització de determinades races de gossos i estudiar de forma individualitzada cadascun dels casos, sense que la pertinença a determinades races o qualitats físiques pugui ser causa i motivació del seu sacrifici o condemna en casos d'agressivitat o mala conducta.
- Crear centres de recuperació per a gossos, independentment de la seva raça, afectats per una educació condicionada a provocar la seva agressivitat o per trastorns puntuals.
- Desenvolupar campanyes en contra de l'estigmatització de qualsevol animal.

1.6. CREACIÓ D'UN SISTEMA PÚBLIC DE SANITAT PER ALS ANIMALS.

L'avenç cap a una societat ètica i moderna passa necessàriament per fer extensiva la sanitat pública també als animals.

Per això, proposem:

- Implementar un sistema públic de salut per als animals, amb l'habilitació de partides pressupostàries, tant de l'Estat com de les comunitats autònomes.
- Atendre les necessitats de salut dels animals als refugis i protectores.
- Cobrir l'atenció sanitària dels animals de les persones i famílies en situació de vulnerabilitat.
- Realitzar campanyes subvencionades d'esterilització d'animals per a persones sense recursos i gestores de colònies felines.
- Elaborar un nou "Pla de Contingència Davant la Sospita d'Infecció per Virus Ebola en Gossos", que actualment exigeix el sacrifici immediat dels animals, sense contemplar la realització d'anàlitzes per confirmar la malaltia ni la quarantena.
- Crear laboratoris i animalaris amb nivell 4 de bioseguretat.
- Protocolitzar l'actuació en situacions d'emergència sanitària en la qual puguin estar implicats animals domèstics, contemplant procediments d'actuació amb criteris epidemiològics, descartant l'eutanàsia.
- Reduir l'IVA de l'atenció professional veterinària, els tractaments i els medicaments veterinaris al tipus superreduït del 4%.
- Incloure les protectores, santuaris i d'altres entitats de protecció animal entre les perceptores dels fons a través de la casella del 0,7% de l'IRPF dedicada a entitats socials.

1.7. PROHIBICIÓ DE L'EXTERMINI D'ANIMALS COM A MÈTODE DE CONTROL POBLACIONAL.

Proposem la prohibició de qualsevol mètode de control poblacional d'animals basat en el seu extermini.

De forma alternativa, defensem:

- *Acabar amb la venda, tràfic i comerç d'animals exòtics.*
- *Aplicar programes no cruentos de control poblacional, com ara l'esterilització, els contraceptius de dipòsit o el control d'ous.*
- *Prohibir la repoblació de qualsevol espècie amb finalitats cinegètiques.*
- *Prohibir el trasllat d'espècies no autòctones amb finalitats cinegètiques.*

1.8. MESURES PER GARANTIR LA PROTECCIÓ D'ESPÈCIES.

Considerem imprescindible la protecció de tots els animals, inclosos els pertanyents a les denominades espècies invasores.

Per això, proposem:

- Modificar la Llei del Patrimoni Natural i la Biodiversitat pel que fa a espècies invasores, que admet la matança d'animals com a mètode de control poblacional.
- Rebutjar les polítiques promogudes en relació amb les mal anomenades espècies invasores, per discriminatòries i injustes.
- Promoure intervencions no violentes mitjançant l'ús de dards anestèsics, esterilització, recol·locació, vacunes contraceptives, etcètera.
- Garantir mesures de protecció i atenció veterinària als animals que han estat catalogats com a espècies invasores o fauna salvatge.
- Crear centres de rescat per atendre les confiscacions, superant la praxi actual per la qual els animals són entregats a zoològics.
- Requerir una auditoria de l'aplicació de les partides procedents de la Unió Europea destinades a la conservació del linx ibèric.
- Aprovar mesures urgents per a la conservació del gat salvatge i del linx ibèric.
- Prohibir la importació d'animals exòtics.
- Fer complir estrictament els protocols del Conveni Internacional de Comerç d'Espècies en Perill (CITES) perseguint a les xarxes il·legals de tràfic d'espècies exòtiques i controlant exhaustivament la compravenda d'aquests animals i les condicions de vida dels que es troben a Espanya.

- Crear i subvencionar adequadament els santuaris per a animals protegits pel Conveni CITES, fomentar campanyes de conscienciació i de rescat perquè siguin reintroduïts als seus hàbitats a través de programes internacionals.

1.9. FI DE L'EXPERIMENTACIÓ AMB ANIMALS.

El terrible i innecessari patiment dels animals d'experimentació està documentat de forma exhaustiva i és una realitat a la qual la societat no pot donar l'esquena.

A PACMA proposem:

- Auditar als Ministeris d'Educació, Sanitat i Defensa tots els programes d'investigació on s'utilitzin animals perquè siguin substituïts amb les alternatives experimentals sense animals.
- Incrementar les partides pressupostàries encaminades al desenvolupament i validació de mètodes alternatius a l'experimentació amb animals, potenciant la tasca de la Xarxa Espanyola per al Desenvolupament de Mètodes Alternatius a l'Experimentació Animal
- Rescatar els animals que es troben als laboratoris científics, civils i militars i, un cop avaluades les seves condicions de salut, recuperar-los a santuaris
- Defensar l'objecció de consciència per a l'experimentació amb animals fins que sigui prohibida, en tots els trams i especialitats educatives, així com per a qualsevol treball o funció laboral que estigui relacionada amb el maltractament, sacrifici, manipulació i sofriment d'animals.
- Obligar a publicar els resultats dels experiments amb animals amb l'objectiu d'evitar duplicar proves i experiments

1.10. OPCIÓ DE MENÚ SENSE ALIMENTS D'ORIGEN ANIMAL.

Com a part del dret de tota la ciutadania a la llibertat de consciència, és necessària l'oferta de menús sense aliments d'origen animal en tots els centres dependents de les administracions públiques.

Proposem:

- Possibilitar l'opció d'un menú sense productes d'origen animal a menjadors públics, escolars, universitats, centres i residències de gent gran, hospitals, presons i altres centres dependents d'ens públics.
- Crear un segell o etiqueta estatal per a productes que no continguin components d'origen animal perquè els consumidors puguin identificar els aliments i altres productes de consum (roba, calçat, etcètera) que no continguin cap component animal.

- Realitzar campanyes publicitàries donant suport a productes "sense animals" i potenciant el consum ètic.

**EL NOSTRE
COMPROMÍS
AMB EL MEDI AMBIENT**

2. L NOSTRE COMPROMÍS AMB EL MEDI AMBIENT I CONTRA EL CANVI CLIMÀTIC

PACMA té un ferm compromís amb el medi ambient i la protecció de la natura.

En l'actualitat ens enfrontem a greus problemes mediambientals, com el canvi climàtic, l'esgotament de recursos naturals, la contaminació ambiental o la pèrdua de la biodiversitat.

Tot i això, encara no hi ha una consciència política del devastador efecte que tindran tots aquests problemes si no els emprenem amb decisió immediatament.

Com a part d'una ciutadania compromesa, els integrants del Partit Animalista - PACMA assumim el repte de provocar aquesta consciència política per impulsar un gir del model i situació actuals, protegir el planeta i, per tant, a les persones i als animals.

2.1. LLUITA CONTRA EL CANVI CLIMÀTIC.

El canvi climàtic és un dels problemes mediambientals més greus als quals s'enfronta el nostre planeta i requereix una acció política a tots els nivells.

L'Estat s'ha d'implicar en la lluita per combatre el canvi climàtic i reduir les emissions de gasos d'efecte hivernacle a través de mesures ambientals en àrees com el transport, l'energia, la producció agrària, la gestió dels residus o la indústria. Cal fer del canvi climàtic un eix polític transversal de totes les polítiques que es desenvolupin.

El Partit Animalista assumeix de forma prioritària en les seves polítiques mediambientals i de sostenibilitat la lluita per frenar els efectes del canvi climàtic, basades en dos eixos: mitigació i adaptació. Aquestes polítiques s'han de dur a terme en el marc dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) de l'ONU. La urgència i gravetat del canvi climàtic requereixen l'acció política a tots els nivells.

2.1.1. Creació d'una Llei estatal contra el canvi climàtic.

S'ha de basar en les màximes exigències científiques, prenent com a referència el Panell Intergovernamental d'Experts sobre el Canvi Climàtic (IPCC), que explica com limitar la temperatura global per sota 1,5° C. La Llei haurà de proposar un **pla estratègic que arribi als màxims que plantegi la Unió Europea i escurci els terminis per assolir una economia descarbonitzada**, a través de mesures ambientals en àrees com el transport, l'energia, la producció agrària, la gestió dels residus, la indústria i habitatges. Aquestes mesures també **se centraran a aconseguir un model energètic 100% renovable, just i democràtic per a la societat.**

2.1.2. Sensibilització, formació i educació en matèria de canvi climàtic.

L'educació formal i no formal, així com la ciutadania en general, han de ser destinataris de plans d'informació, comunicació i educació ambiental dirigits a informar, conscienciar i capacitar per a l'acció i l'adaptació.

2.1.3. Per un model energètic sostenible i una minoració en el consum.

Gran part de la societat percep l'energia com un bé abundant, innocu i il·limitat, quan la realitat és que a Espanya importem més del 70% de l'energia que consumim. Som un dels països en què més ha crescut la pobresa energètica en els darrers anys, dels més dependents i dels que més augmenta les emissions de gasos d'efecte hivernacle de la Unió Europea.

L'actual model energètic, basat en l'ús massiu dels combustibles fòssils i l'energia nuclear és insostenible, està provocant danys irreversibles en el medi ambient i comporta riscos i catàstrofes evitables.

Els combustibles fòssils (petroli, gas i carbó) produeixen un gran impacte ambiental per si mateixos, tenen una gran toxicitat i afecten negativament al canvi climàtic, però també augmenten la càrrega ambiental d'altres materials que requereixen molta energia, com els minerals metàl·lics.

Davant els grans reptes del canvi climàtic, la pobresa energètica i la dependència exterior, és cada vegada més urgent que s'adoptin polítiques actives que permetin i fomentin la transició a un model energètic sostenible.

El Partit Animalista aposta per **avançar cap a un model més eficient i sostenible, amb una política energètica que fomenti les energies renovables** enfront de la dependència de la fòssil, mantenint la seguretat en el proveïment i permetent el lliurament d'energia al consumidor a preus assequibles. L'objectiu és potenciar les energies renovables com a substitutes a les fonts energètiques fòssils i nuclears per escurçar els terminis que marca la Unió Europea i que el 2030 tota l'energia consumida superi el 40% d'energia renovable i tractar d'assolir que en menys d'una dècada puguem accedir a un sistema elèctric espanyol 100% renovable.

Les energies renovables constitueixen l'única font d'energia que, pel seu caràcter autòcton i inesgotable i la seva disponibilitat en moltes fonts a cost zero en la naturalesa, pot garantir un subministrament sostenible per a tota la ciutadania.

A més, tenen un impacte socioeconòmic positiu tant en la renda nacional, per reduir les importacions de gas i petroli i per la seva creixent aportació al PIB, com en la renda disponible dels consumidors, ja que generen activitat econòmica i ocupació, i contribueixen al desenvolupament de la indústria i la tecnologia nacionals. El canvi tecnològic que representen pot ser una oportunitat per a un canvi d'especialització productiva a l'economia espanyola i la generació d'ocupació.

Les renovables s'han d'integrar a l'urbanisme, a l'edificació i al transport. Apostem per una **nova cultura de l'energia a l'espai urbà**, en la qual totes les tecnologies renovables es complementin, **amb edificis de consum d'energia gairebé nul, sistemes alternatius de calefacció i refrigeració, un canvi modal del transport de mercaderies cap al ferrocarril elèctric o l'expansió de vehicles elèctrics.**

Al seu torn, cal un canvi a la consciència de la societat: **promoure la participació de la ciutadania com a motor de desenvolupament i canvi cap a un model sostenible.**

Per tot això proposem mesures com:

- **Introduir el coneixement a tots els nivells en l'àmbit educacional i cultural de l'avantatge de les renovables i de la seva utilització** enfront d'altres models i fonts d'energia
- **Desenvolupar campanyes, activitats i iniciatives per informar, difondre i divulgar les característiques de les renovables i l'eficiència energètica**
- **Realitzar campanyes d'informació a particulars, pimes, indústries i comerços sobre estalvi i eficiència energètica.**
- Fomentar l'ús d'energies renovables basades en l'autoconsum (energia renovable autoproduïda i autoconsumida com la forma més ecològica i responsable).
- Eliminar les subvencions al carbó i treballar en la reconversió de les conques mineres, amb l'elaboració d'un pla de reubicació, formació i desenvolupament d'habilitats laborals per a les persones que puguin resultar afectades
- **Promoure iniciatives i impulsar polítiques de suport que permetin superar les barreres existents** per a la introducció de les renovables
- **Promoure models de rehabilitació integral i profunda d'edificis i habitatges que redueixin el consum** energètic, que arribin a una reducció d'almenys el 70% del consum energètic de cada edifici.
- Posar en marxa **regulacions per mobilitzar els fons del Pla Estatal de Foment del lloguer d'habitatges**, la rehabilitació edificatòria, i la regeneració i renovació urbanes.
- **Fomentar que tot l'habitatge de nova construcció estigui integrat en un model sostenible**, no només de generació d'energia renovable per a autoconsum, sinó d'ús de materials sostenibles i naturals, dissenyats per a l'eficiència energètica
- **Promoure l'autoconsum, la generació distribuïda i comunitària d'energia fotovoltaica, eòlica i la recuperació de petits salts d'aigua.**
- Potenciar que qualsevol consumidor pugui emprar panells fotovoltaics, sense haver de pagar un peatge per l'energia produïda, ni per la consumida de la pròpia instal·lació
- **Generar valor afegit a la implantació de les renovables i l'eficiència energètica** per al conjunt de la ciutadania, com amb la creació de teixit industrial, ocupació i impuls a l'R+D+i.

- Establir com a condició **per poder participar en els concursos de contractació de subministraments amb les administracions públiques, que les comercialitzadores vinguin únicament energia d'origen renovable.**
- Remodelar les zones urbanes cap a un **increment de zones verdes del 30% del sòl urbà**, per exemple després de demolicions d'edificis antics.
- Recuperar les concessions hidroelèctriques a Espanya que hagin caducat amb l'objectiu de posar aquest patrimoni energètic en mans de la societat i abaratir el preu de l'electricitat

2.1.4. Reducció de la contaminació de l'aire.

La contaminació de l'aire representa un important risc mediambiental per a la salut. Al nostre país, una de cada tres persones respira aire contaminat, segons els valors límit establerts per la Unió Europea. Segons els mateixos estudis d'àmbit europeu, més de 27.000 persones moren prematurament a Espanya per culpa d'aquesta causa.

A més dels efectes nocius per a la salut humana, la contaminació també és perjudicial per als ecosistemes.

Cal abordar les fonts més nocives de contaminació de l'aire i de canvi climàtic, incloent-hi la combustió de combustibles fòssils, la ramaderia i l'agricultura intensives, el transport i la calefacció residencial.

La resposta s'ha de donar des de diferents àmbits, més enllà de la capacitat de les pròpies ciutats.

Proposem una revisió de tota la legislació **efectiva i específiques de cada sector per abordar les diferents fonts de contaminació.**

2.1.5 Per una mobilitat sostenible: Descarbonització del transport. Foment i facilitació del desplaçament del vianant, de l'ús del transport públic i de mitjans no motoritzats, com la bicicleta.

PACMA aposta per la **transició d'una mobilitat basada en la importació de petroli cap a una altra basada en energies netes produïdes en l'àmbit nacional.**

El recent estudi "Repostant cap al futur", realitzat per la consultora Cambridge Econometrics en coordinació amb les ONG Transport & Environment i Ecodes, ha demostrat que **millorar l'eficiència dels turismes i l'ús de vehicles zero emissions** (elèctrics i d'hidrogen) no només disminuiria les emissions de CO₂, sinó que els beneficis d'aquesta transició podrien suposar un increment del PIB de més de tres mil milions d'euros. A més, es podrien crear prop de 25.000 llocs de treball nets a Espanya.

El transport és un sector altament contaminant i de gran impacte climàtic. Descarbonitzar-lo suposa un enorme repte, però l'esmentat estudi demostra que, amb voluntat política, inversions en infraestructura i noves tecnologies, es poden reduir emissions i contaminació alhora que es genera ocupació i es redueixen costos per al consumidor.

Apostem per **promoure plans de mobilitat sostenible, que facilitin i fomentin el desplaçament de vianants; l'ús del transport públic, principalment el ferrocarril; i l'ús de mitjans no motoritzats, com la bicicleta, com a mitjà de locomoció sostenible i saludable.**

2.1.6. Llei estatal de residus basada en la reducció i l'economia circular.

Als països més avançats de la Unió Europea s'està tendint al residu zero. Per anar pel mateix camí, cal una llei estatal de residus sòlids urbans i industrials el principal objectiu sigui la seva reducció, la reutilització i el reciclatge, en aquest ordre.

Per això proposem:

- Elaborar una llei de màxims que aculli les exigències de la Unió Europea respecte a la desaparició dels plàstics d'un sol ús el 2021.
- Revisar la Llei d'Envasos i Residus d'Envasos (LERE) i incloure la penalització del sobreembalatge.
- Fomentar la reutilització a través d'eines econòmiques que encareixin els envasos, prohibeixin aquells que dificulten la seva reutilització i estableixin el reemborsament d'un determinat import per cada recipient retornat.
- Estudiar la viabilitat econòmica i social de la creació d'un sistema de dipòsit-devolució-retorn d'envasos que complementi a altres sistemes de gestió.
- Instaurar un sistema de recollida selectiva de residus sòlids urbans i plantes de tractament pel compostatge. Aquest compostatge es destinarà especialment a recuperar les zones cremades i a les repoblacions.
- Realitzar campanyes de conscienciació per a la reducció dels residus i el dipòsit selectiu als diferents contenidors, ajudant a la creació de més 'punts nets' pel reciclatge de tota mena de residus, tant a les ciutats com a les zones rurals.
- Fomentar i facilitar la compra a granel amb la reutilització d'envasos a tots els comerços i en especial a cooperatives i empreses de consum responsable.
- Prohibir l'obsolescència programada, tal com ja s'està posant en pràctica a França, ja que els objectes no han de ser programats per deteriorar-se prematurament, sinó per durar el màxim de temps possible disminuint així l'excés de residus.

2.1.7. Disminució del consum d'aliments d'origen animal.

El consum d'aliments d'origen animal, com la carn o els làctics, és, sens dubte, un dels principals contribuents a l'escalfament global, a causa no només a les emissions generades pels cultius amb què s'alimenta als animals, sinó també per la fermentació que es produeix en el sistema digestiu d'aquests. És la segona causa d'emissions de CO2 a l'atmosfera, només per darrere de les indústries energètica i manufacturera, i molt per davant del transport i emissions de vehicles.

Segons apunten les persones expertes, no cal produir més aliment, n'hi ha prou per a 7.000 i també per a 9.000 milions de persones al món, però no per consumir carn cada dia. En paraules de l'ONU "un canvi global cap a una dieta vegana és vital per salvar el món de la fam, l'escassetat de combustible i els pitjors impactes del canvi climàtic".

Gairebé el 80% dels terrenys agrícoles es destinen al bestiar per produir productes carnis i làctics. La càrrega ramadera i avícola que suporten les terres a Espanya es tradueix en problemes mediambientals de primer ordre. Entre d'altres, tones anuals de purins altament contaminants, amb elevada presència de nitrogen, fòsfor i potassi, que, per ser eliminades, solen ser dispersades a les àrees de cultiu confrontants. Això suposa una amenaça constant de contaminació per rierols, rius i aqüífers.

A més, existeixen clares evidències sobre la relació entre el consum d'aliments d'origen animal i la taxa creixent d'obesitat i malalties associades, l'increment de la resistència dels bacteris als antibiòtics, l'amenaça a la disponibilitat de l'aigua i la seva contaminació, o la degradació i desforestació del sòl.

L'Agència Internacional d'Investigació sobre el Càncer (IARC), institució especialitzada en aquesta malaltia de l'Organització Mundial de la Salut (OMS), va classificar el consum de carn vermella com "probable carcinogen per a humans" i de la carn processada com "carcinogen per a humans".

D'altra banda, cada vegada es disposa de més evidència que la resistència als antimicrobians la transmeten principalment els sistemes alimentaris i especialment la ramaderia, on animals sans reben de forma massiva antibiòtics crucials per a la salut humana.

Segons les persones expertes, si no es prenen mesures urgents davant del fenomen de resistència a antibiòtics, el 2050 moriran més persones per superbacteris, mutats i immunes a qualsevol fàrmac conegut, que per càncer o per accidents de trànsit. Actualment, aquest problema ja produeix la mort d'unes 2.500 persones cada any a Espanya.

Per tot això, és imprescindible **minimitzar el consum d'aliments d'origen animal**. Per això defensem la posada en marxa de les següents mesures:

- Major càrrega impositiva, aplicant un impost climàtic als productes d'origen animal, el gravamen del qual es calcularia en funció de les emissions generades associades a la producció de cada aliment, i la recaptació del qual es destinaria a compensar el dany climàtic que causa la seva producció
- **Cessament de les subvencions** al sector.
- **Subvencions als aliments vegetals saludables la producció dels quals sigui més respectuosa amb el medi ambient**, com fruites, verdures, llegums, llavors, cereals o algues.
- Implantació d'un **major nombre de controls i inspeccions** de les explotacions ramaderes, més exhaustius, estrictes i regulars.
- **Prohibició de campanyes institucionals** en l'àmbit autonòmic **de promoció i publicitat** del sector i dels seus productes.
- Posada en marxa de campanyes informatives sobre els beneficis per a la salut d'una dieta lliure de productes d'origen animal, així com de campanyes que mostrin la situació real en què viuen els animals a les granges, i de les conseqüències mediambientals de la ramaderia intensiva.

2.2. LLEI DE PROTECCIÓ DELS RIUS I ELS SEUS ECOSISTEMES.

El dret a l'aigua i al sanejament ha de ser una prioritat. Advoquem per la transició definitiva de la política d'aigües a Espanya per complir amb els principis de sostenibilitat i la normativa europea. A més, s'han de contemplar especials mesures d'adaptació al canvi climàtic a les conques i regions més afectades en matèria hídrica.

Proposem:

- Elaborar una llei estatal per a la protecció dels nostres rius, els seus cabals i els seus ecosistemes, que garanteixi un proveïment sostenible de l'aigua i una gestió de recursos hídrics que no es regeixin pels interessos privats, i que contemplin els efectes del canvi climàtic
- Treballar pel canvi de les polítiques hídriques anteriors basades en el malbaratament de l'aigua (desenvolupaments urbanístics a partir de camps de golf).
- Garantir els cabals ecològics mínims als rius que permeti la funcionalitat dels ecosistemes fluvials i que mantingui la vida a tots els seus trams
- Apostar per una nova cultura de l'aigua, per donar transparència als organismes públics de les Conques Hidrogràfiques i establir polítiques integrals d'estalvi de l'aigua al camp i a la indústria, prioritzar l'ús ecològic del cabal d'aigua davant d'altres usos comercials i frenar la privatització de l'aigua
- Incentivar sistemes eficients de recollida i distribució d'aigües pluvials per a un aprofitament domèstic amb finalitats sanitàries d'aquestes, amb el consegüent estalvi a la despesa dels recursos hídrics actuals

- Promoure la fi de la privatització de l'aigua i impulsar el retorn a la gestió pública en aquells municipis on s'ha privatitzat la gestió durant anys.

2.3. PROHIBICIÓ DEL FRACKING I PROSPECCIONS PETROLIERES A LES COSTES.

El Partit Animalista s'oposa a la Fracturació Hidràulica. Aquesta tècnica permet extreure l'anomenat gas d'esquist, un tipus d'hidrocarbur no convencional que es troba literalment atrapat en capes de roca, a gran profunditat. Després de perforar fins a aconseguir la roca d'esquist, s'injecten a alta pressió grans quantitats d'aigua amb additius químics i sorra per fracturar i alliberar el gas. Quan aquest flueix de tornada, ho fa amb part del fluid injectat a alta pressió.

Aquest sistema es basa en la continuïtat d'esgotar els recursos d'energies fòssils que perjudiquen el medi ambient amb les seves emissions, produint amb la seva extracció diversos danys al subsol, com la contaminació dels aqüífers subterranis, tant per additius químics com per fuites de metà, o l'augment del risc de sismes, i fins i tot, danys per contaminació de terrenys en superfície.

Des del Partit Animalista **donarem suport i pressionarem perquè l'Estat garanteixi la prohibició del *fracking*.**

La recerca de noves bosses de fonts d'energia no renovables (petroli i gas natural) per part de les multinacionals energètiques ha implantat noves tècniques extractives a Espanya amb un greu impacte ambiental i social.

Proposem:

- Prohibir el fracking sense moratòries ni retards. L'accés a reserves de gas i petroli subterrànies mitjançant la injecció a la roca d'aigua i compostos químics, provoca terribles danys al subsol, contamina els aqüífers subterranis, augmenta el risc de sismes i pot contaminar els terrenys en superfície.
- Paralitzar les prospeccions petrolieres i la instal·lació de regasadores, així com dels macro projectes amb impactes ambientals devastadors a la costa i amb greus conseqüències ambientals als fons marins.
- Derogar les llicències concedides, ja que aquest model energètic basat en el malbaratament energètic i en la dependència dels combustibles fòssils és contrari a la lluita contra el canvi climàtic.

2.4. PROTECCIÓ LEGAL DELS PARCS NATURALS I COSTES.

El Partit Animalista aposta per augmentar la protecció legislativa als Parcs Naturals i Costes, garantint la conservació del patrimoni natural.

Proposem:

- Reformar la Llei de Parcs Nacionals que deixa via lliure a l'explotació econòmica de les reserves naturals.
- Prohibir qualsevol tipus d'activitat cinegètica als Parcs Naturals.
- Modificar els requisits que han de reunir els espais per ser considerats Parcs Naturals, augmentant la superfície natural protegida.
- Modificar de la Llei de Costes, que no resol l'extensió de concessions d'ocupació del domini públic a 75 anys.
- Frenar la destrucció de les costes apostant per la conservació dels recursos naturals i un model econòmic de desenvolupament local.

2.5. NOVA LLEI DEL BOSC.

La Llei de Muntanyes no soluciona el problema de la gestió ni el desenvolupament rural de les zones forestals, i permet la requalificació dels terrenys cremats, mentre desprotegeix les muntanyes d'utilitat pública a favor de les constructores. Tampoc és de rebut la cessió de les competències en exclusivitat sobre l'activitat cinegètica a les comunitats autònomes, convertint les muntanyes en vedats de caça i impeding qualsevol altre ús com el simple senderisme.

Per això, proposem elaborar una nova i específica Llei del Bosc on hi participin tots els grups socials que treballen en la conservació i protecció, on prevalgui l'interès general i no els interessos particulars de les empreses fusteres i cinegètiques. Que valori les muntanyes, previngui els incendis, recuperi les zones degradades i promogui el desenvolupament de les comunitats.

2.6. PRESERVACIÓ DELS BOSCOS. FRE A LA DESFORESTACIÓ. PREVENCIÓ I LLUITA CONTRA ELS INCENDIS.

Segons les dades del Programa de les Nacions Unides per al Desenvolupament, els boscos alberguen prop del 80% de la biodiversitat del planeta. Protegir-los és, sens dubte, la millor estratègia possible per a la conservació efectiva d'aquesta.

Els boscos desenvolupen un paper fonamental com a embornals naturals de CO₂. A més, són els nostres millors aliats per assegurar els recursos d'aigua dolça, per la capacitat que tenen els arbres per fer ploure. El 40% de les precipitacions anuals provenen de l'evapotranspiració, que succeeix quan els arbres "exhalen" humitat a través de les seves fulles.

Necessitem una política forestal que valori les muntanyes, protegeixi els boscos, posi fi a la desforestació, combati la tala il·legal d'arbres i impulsi la reforestació; que previngui els incendis forestals, recuperi les zones degradades i promogui en la societat els valors ambientals i socials que atresoren els nostres boscos.

Els incendis forestals són avui un dels principals problemes mediambientals. La millor manera de combatre'ls és evitar que es produeixin, prioritzant les tasques de prevenció.

Per a la prevenció dels incendis PACMA aposta per defensar les següents mesures:

- **Dedicar a la prevenció el doble de recursos que actualment s'estan destinant a l'extinció.**
- **Incidir a les mesures de silvicultura preventiva**, la finalitat de les quals és aconseguir boscos amb menor grau de combustibilitat. Crear més àrees tallafocs, mitjançant l'aclarida, la poda i el desbrossament, de manera que es dificulti el pas del foc i es faciliti la circulació dels equips d'extinció.
- **Intensificar les tasques d'investigació després dels incendis per determinar l'origen i l'autoria** d'aquests.
- **Prohibir la pirotècnia i els fanalets voladors** per l'elevat risc que suposa el seu ús a la provocació d'incendis. Es realitzaran campanyes informatives destinades a conscienciar la ciutadania sobre els perjudicis que suposa l'ús d'aquests dispositius.
- Elaborar un **pla integral de lluita contra els incendis forestals basats en la prevenció durant tot l'any.**
- Augmentar els recursos econòmics actuals que s'estan destinant a l'extinció.
- No realitzar retallades en personal ni en material en la lluita contra els incendis forestals.
- Talar i triturar els arbres cremats al mateix lloc de l'incendi, amb l'objectiu d'**evitar la comercialització de fusta cremada.**
- Prohibir la pirotècnia, per l'elevada causalitat entre el seu ús i la provocació d'incendis, així com pel dany que provoca als animals.
- Exigir a les diferents administracions que compleixin amb els **drets d'accés a la informació ambiental** i es facin públics, de forma desglossada, els pressupostos i execució de la despesa en prevenció i extinció, així com la seva evolució.
- Incloure el Pla d'Evacuació d'Animals en Catàstrofes i Emergències al Pla Integral de Lluita contra els Incendis.

2.7. NO A LES MACROGRANGES.

A Espanya les grans granges suposen ja el 84% de les 86.641 granges censades. Les zones despoblades del nostre país s'han lliurat a l'explotació d'animals i, tal com PACMA està advertint des de fa temps, el nostre país s'està convertint en el femer d'Europa.

El Ministeri d'Agricultura, Pesca, Alimentació i Medi Ambient va donar a conèixer un informe l'agost de 2018 que confirmava que la població de porcs al nostre país supera ja en 3,5 milions a la dels seus habitants. Hi ha 50 milions de porcs davant els 46,5 milions de persones que viuen a Espanya.

Catalunya ja és el primer productor de carn de porc a Europa. El Síndic de Greuges va emetre un informe sobre contaminació en el qual reconeixia la greu problemàtica al voltant de la contaminació de les aigües, tant superficials com subterrànies, i les seves terribles conseqüències per al medi ambient i la salut.

Les dades de les anàlisis dutes a terme per l'Agència de Salut Pública de Catalunya assenyalaven que hi havia 139 municipis amb concentracions elevades de nitrats a la xarxa d'abastament d'aigua potable, majoritàriament procedents dels purins.

Altres comunitats autònomes estan disposades a seguir el mateix camí. A Cuenca i Guadalajara proliferen els casos d'explotacions intensives d'engreix de porcs, subvencionades, a més, per la Junta. A Noviercas, Soria, s'ha presentat el projecte per construir l'explotació més gran de boví de llet de tot Europa, per a 20.000 vaques. A Puebla Nueva, Toledo, compten ja amb una macrogranja que supera en un 165% la mida d'una explotació mitjana, albergant a 3.000 porcs. A Pozoblanco, Córdoba, està prevista una explotació per a 10.000 bous.

Aquestes granges generen quantitats ingents de purins altament contaminants, amb elevada presència de nitrogen, fòsfor i potassi. Per donar una idea, només una macrogranja prevista per Torrecillo del Rey, Cuenca, que explotará 2.000 porcs, té prevista la construcció d'una cisterna per emmagatzemar tres milions de litres de purins.

Per tot això, PACMA proposarà l'adopció de **mesures per frenar la proliferació de grans granges al nostre país**, com:

- **Limitació d'autoritacions** per a explotacions ramaderes i avícoles.
- **Avaluacions d'impacte ambiental acumulat** sobre el conjunt de projectes.
- Requisit de presentació d'**estudis específics sobre afeccions al medi en tots els casos.**
- Presentació de **plans d'adob en tots els casos.**
- **Normatives estatals que regulen la gestió dels purins.**
- Implantació d'un **major nombre de controls i inspeccions** de les instal·lacions, més exhaustius, estrictes i regulars.
- **Cessament de les subvencions** al sector.
- **Impost climàtic a les explotacions**, calculant el seu gravamen en funció de les emissions generades associades a la seva producció, i la recaptació del qual es destinaria a compensar el dany climàtic que causi la mateixa.

2.8. PROTECCIÓ DE LA FIGURA DE L'AGENT MEDIAMBIENTAL.

Més de set mil dones i homes assumeixen la defensa del nostre medi ambient i patrimoni natural i la tasca de preservar-lo per al futur. Moltes vegades s'enfronten a situacions adverses en les quals poden sentir-se desprotegits.

Des del Partit Animalista considerem que la seva tasca és essencial, i per això donem suport les seves reivindicacions des de la defensa de la seva activitat professional.

Donem suport a la figura de l'agent mediambiental i el seu reconeixement, a tots els efectes, com agent de l'autoritat i Policia del Medi Natural.

Proposem:

- **Foment del treball en parelles** (binomi d'agents), per seguretat.
- **Augment de la plantilla** mitjançant la convocatòria d'oferta de feina pública.
- **Millora de les condicions laborals** als centres de treball, **d'acord a la normativa vigent en prevenció de riscos laborals.**
- **Dotació de mitjans materials suficients** per exercir la seva activitat laboral (helicòpters per a vigilància, embarcacions, vehicles, equips d'investigació...).
- **Manteniment, impuls i consolidació de les seves funcions en gestió mediambiental.**
- **Recuperació i/o creació de les brigades especialitzades d'investigació d'incendis.**

2.9. RESTRICCIÓ ALS PRODUCTES QUÍMICS. PROHIBICIÓ DEL GLIFOSAT I FOMENT DE LA PRODUCCIÓ ECOLÒGICA.

La contaminació química és un altre dels grans problemes ambientals del nostre temps i les polítiques estatals han d'ajudar tant a reduir-la com a disminuir l'exposició de la població i de la resta d'éssers vius a aquestes substàncies.

Algunes d'aquestes substàncies són especialment perilloses, com els compostos orgànics persistents, els metalls pesants o els alteradors hormonals. Aquests últims es troben en plaguicides, plàstics, cosmètics, productes d'higiene i altres articles d'ús quotidià. Altres substàncies, com els neonicotinoides, acaben amb les abelles i altres insectes, imprescindibles per a la pol·linització.

Tot i haver estat declarat per l'OMS com "probablement cancerigen", un dels herbicides més utilitzats és el glifosat. Se sospita que també actua com a disruptor endocrí i que és tòxic per a la reproducció. No obstant això, a Espanya hi ha més de 100 productes autoritzats, destinats a l'agricultura, silvicultura, jardineria i aplicació domèstica que el contenen.

Milers d'hectàrees de terres de cultiu, parcs i fins i tot voreres són ruixades cada any amb glifosat. Aquest compost penetra a terra, es filtra a l'aigua i els seus residus romanen als cultius. Es troba, per tant, en el que mengem i en l'aigua que bevem.

El Partit Animalista proposa **prohibir l'ús del glifosat, així com el d'altres herbicides i plaguicides perillosos.**

Com a contrapartida, volem fomentar i donar suport a la producció ecològica, com a sistema de gestió i producció agroalimentària que combina les millors pràctiques ambientals juntament amb un elevat nivell de biodiversitat i de preservació dels recursos naturals.

Encara que la indústria química hagi pretès convèncer-nos que no és possible mantenir l'agricultura sense recórrer a fertilitzants, herbicides i plaguicides sintètics, l'agricultura ecològica demostra cada dia que sí que és possible, convertint-se en la millor opció per a protegir la nostra salut i el medi ambient, generant també ocupació verda de manera creixent.

A més, les tècniques utilitzades en l'agricultura, silvicultura i jardineria ecològiques per controlar les plantes espontànies (rotació de cultius, eliminació manual i mecànica o encoixinats), constitueixen una font d'aliment divers per a espècies pol·linitzadores com les abelles, i són refugi d'espècies que ajuden a controlar les potencials plagues d'insectes que afecten els mateixos cultius.

El Partit Animalista - PACMA pretén desenvolupar un model agrícola sostenible des del punt de vista mediambiental, social i que asseguri el benestar dels animals. **Per aconseguir-ho, ha de prevaler la rendibilitat dels sòls productius, amb una adequada gestió de l'aigua i on es garanteixin unes condicions de treball justes per a les persones que treballen en l'agricultura.**

Proposem:

- Defensar una agricultura al servei dels ciutadans, en la qual s'afavoreixin les explotacions agrícoles per davant dels grans latifundis, i que permeti recuperar els espais rurals tradicionals. Assumim els principis bàsics de la sobirania alimentària com a forma d'avançar a un model sostenible, ecològic, respectuós amb el medi ambient, els animals i que dinamitzi les economies locals.
- Donar suport a la creació de cooperatives agràries, programes d'ocupació actiu i de canals de comercialització de productes agraris no controlats per les multinacionals alimentàries.
- Reconvertir el major nombre d'explotacions agràries a sistemes de producció agraris ecològics en totes les seves variants i la creació de canals de distribució d'aquests productes a tot el teixit comercial.
- Exigir una revisió científica de les recomanacions actuals sobre fertilitzants, pesticides, antibiòtics i altres productes
- Protegir les abelles i els insectes dels pesticides.
- Crear bancs de llavors autòctones i tradicionals d'accés públic, amb l'objectiu d'acabar amb el control de les multinacionals agràries

2.10. GESTIÓ DELS PRODUCTES QUÍMICS PERILLOSOS, RESIDUS RADIOACTIUS I PROHIBICIÓ DEL POLIESTIRÈ.

La contaminació química és un dels grans problemes ambientals del nostre temps i assumir determinades estratègies polítiques pot ajudar a disminuir l'exposició de la població i la resta d'éssers vius a aquestes substàncies.

Proposem:

- Prohibir la producció i comercialització del poliestirè expandit, actualment d'utilització massiva. Aquest producte no es recicla i és un perillós contaminant que afecta sobretot ecosistemes marins

2.11. EN DEFENSA DE L'AGRICULTURA.

Apostem per la defensa i el suport a l'agricultura, en contraposició a les milionàries subvencions que es concedeixen actualment a la ramaderia i a la pesca.

Des del Partit Animalista **apostem pel desenvolupament de l'agricultura local, orientada a la comercialització d'àmbit comarcal**. El sector agrícola vinculat als productes locals ofereix una gran oportunitat per al creixement econòmic.

Defensem una agricultura al servei de tota la ciutadania, en la qual s'afavoreixin les explotacions agrícoles en lloc dels grans latifundis, i que permeti recuperar els espais rurals tradicionals.

Donem suport als **principis bàsics de la sobirania alimentària**, que col·loca la producció alimentària, la distribució i el consum sobre la base de la sostenibilitat mediambiental, social i econòmica, com a forma d'avançar cap a un model sostenible, ecològic, respectuós amb el medi ambient i els animals, garant d'aliment de qualitat per a tothom, que dinamitzi les economies locals.

Cal emprendre **mesures** per garantir el futur de l'agricultura, **com l'impuls de la innovació, la formació i la posada en marxa d'ajudes a la inversió**.

El Partit Animalista advoca per impulsar una negociació efectiva entre els sectors implicats per a fixar uns marges de preus mínims que permetin la subsistència del sector. D'aquesta manera podrem fer els passos necessaris per desenvolupar un **sector agrícola competitiu, sostenible i ètic**.

En particular, defensem les següents mesures:

- Fomentar les **subvencions** a l'agricultura en detriment de les que rep la ramaderia.
- Impulsar la **formació** a través de cursos d'especialització i de formació professional agrícola.
- Facilitar **mesures de suport tècnic** a les/els professionals del sector.
- Posar en marxa **mesures de suport per a l'emmagatzematge, la conservació i transformació** dels productes hortofructícoles.
- Garantir una **major transparència en la comercialització** dels productes agrícoles, amb un augment en el grau de participació del sector en el procés.
- **Creació d'un Observatori de preus i mercats**.

- **Revitalitzar els sòls d'ús agrícola perjudicats per l'activitat industrial.**
- **Incentivar el consum de producte local**, evitant costos de transport i perjudicis al medi ambient.
- Implementar que els **serveis de bars, cafeteries, restaurants i menjadors de dependències públiques** siguin **abastits per productes locals, procedents preferentment de l'agricultura ecològica.**
- **Donar suport i subvencionar les energies renovables en les quals se sustentin els sistemes de rec intel·ligent de pressió i cabal constant**, que estalvien aigua, són més eficients i ecològics.

2.12. LLEI DE MOBILITAT SOSTENIBLE I TRANSPORT.

El Partit Animalista - PACMA defensa un model de transport que respongui a les necessitats socials amb els mínims impactes mediambientals. Seguint aquesta premissa, tindrem en compte les propostes que Ecologistes en Acció ha presentat a tots els partits polítics per a les Eleccions Generals del 28 d'abril, en relació amb el transport i la mobilitat, que són les següents:

- Moratòria a la construcció de noves autovies, autopistes, aeroports i vies ferroviàries d'alta velocitat (AVE). Tancar o reconvertir infraestructures innecessàries o redundants. Amb els recursos que s'alliberin cal **incrementar les inversions en les rodalies, la xarxa convencional ferroviària, els carrils bus i infraestructures ciclistes.**
- Increment dels impostos relacionats amb els vehicles perquè contribueixin a la millora de la qualitat de l'aire i la lluita contra el canvi climàtic: **un impost de matriculació del qual només estiguin exempts els vehicles Zero Emissions**, un impost de circulació que inclogui criteris ambientals (emissions NOx i de CO2), elevar l'impost d'hidrocarburs per al dièsel i la gasolina, així com augmentar la seva quantia general. La pujada dels impostos ha d'estar unida a millores socials perquè no es vegin més afectades les classes més empobrides
- **Aprovar una Llei estatal de Mobilitat Sostenible que redueixi la necessitat de mobilitat, garanteixi l'establiment d'una fiscalitat amb criteris ecològics dels diversos mitjans de transport i que permeti un finançament adequat dels transports públics, les infraestructures ciclistes i les millores dirigides a crear poblacions més amables per al vianant i la bicicleta.** Aquesta llei ha d'obligar els ajuntaments o entitats supramunicipals a crear, o, si s'escau adaptar, els seus plans de mobilitat perquè el 2030 les emissions de gasos d'efecte hivernacle del transport s'hagin reduït, almenys, a la meitat.

A més, proposem:

- Apostar per una política de transports que tingui com a objectiu reduir el nombre de vehicles circulant a les carreteres, amb un model de transport multimodal i integral on tots els mitjans de transport tinguin el seu paper i estiguin coordinats.
- Incrementar el transport de mercaderies en tren.
- Elaborar plans de foment de la mobilitat no motoritzada i, en el cas de la bicicleta, en combinació amb l'ús del transport públic.
- Fomentar els plans de desplaçament de vianants i de mobilitat ciclista regional i local.
- Promoure els mitjans de transport més nets i eficients, ajustats a la demanda real, fomentant els sistemes integrats de transport públic metropolità
- Potenciar el cotxe elèctric pel servei públic i municipal, i els punts de recàrrega amb energies netes i autoconsum.
- Desenvolupar els mitjans de major capacitat, com els ferroviaris, quan la densitat de població ho justifiqui
- Posar als vianants al centre d'unes polítiques que facin més segurs i accessibles els trajectes a peu i que generen ciutats com a veritables espais per a la vida saludable. Cal regular la massificació del turisme en els nuclis històrics de les ciutats, evitant que els serveis turístics desplacin els veïns de les seves llars i dels seus espais vitals. S'han de defensar els espais públics inclusivament i en constant adaptació, on prevalguin els interessos veïnals. Les ciutats han d'esdevenir espais amables i segurs per a infants, gent gran i persones amb discapacitat, i per a ells han de legislar i gestionar pensant en els seus interessos.

2.13. IMPULS DE LES POLÍTIQUES COMERCIALS BASEDES EN LA JUSTÍCIA AMBIENTAL I SOCIAL.

Apostem per combatre l'increment desmesurat del transport de mercaderies, la deslocalització de la producció, l'especulació i, en definitiva, un comerç al servei dels mercats i no de les persones ni de la natura, amb mesures que situïn la justícia ambiental i social al centre de les polítiques comercials amb la resta de països. Ens oposem al TTIP (Tractat Transatlàntic de Comerç i Inversions UE-EUA), ja que aprofundirà en la liberalització dels serveis públics, impeding les gestions de manera pública i amenaçarà el desenvolupament de legislacions ambientals, com la prohibició del fracking o de transgènics, ja que les transnacionals podrien presentar denúncies davant institucions d'arbitratge, cosa que redundaria en una greu pèrdua de sobirania, drets laborals i perjudici per a les condicions dels animals a les explotacions.

2.14. TURISME SOSTENIBLE I RESPECTUÓS AMB ELS ESPAIS NATURALS, EL MEDI AMBIENT I ELS ANIMALS, AMB LES CIUTATS I ELS SEUS VEÏNS.

Disposem d'un patrimoni cultural i natural, així com de recursos suficients, per promoure un turisme de qualitat, sostenible i respectuós amb els espais naturals, el medi ambient i els animals, amb les ciutats i els seus veïns, i que a més no hagi d'estar lligat necessàriament a l'estacionalitat.

PACMA proposa:

- **Elaboració de plans de turisme sostenible i respectuós.**
- **Endegar observatoris de turisme i sostenibilitat.**
- **Retirada de les declaracions de Festa d'Interès Turístic a tots aquells esdeveniments en què s'utilitzin animals.**
- **Foment de la tasca de les empreses públiques que gestionen el turisme a cada comunitat autònoma, basant l'oferta a la promoció d'un turisme sostenible i respectuós, amb les ciutats i els seus veïns, els espais naturals i els animals.**
- **Potenciació de l'activitat turística sostenible.**
- **Realització de treballs d'investigació, estadística i assessorament en turisme sostenible i respectuós.**
- **Anàlisi de nous productes i mercats sostenibles.**
- **Producció i distribució d'informació turística amb criteris ètics de sostenibilitat.**

2.15. FISCALITAT SOSTENIBLE.

Tot i l'existència de nombrosos instruments econòmics i fiscals reconeguts per les institucions i els experts com a eines eficaces de política ambiental, no han estat aplicats àmpliament.

Proposem:

- **Desenvolupar un model de fiscalitat verda que desplaci la pressió fiscal cap al consum de recursos naturals i el deteriorament del medi ambient.**
- **Penalitzar la contaminació per fomentar els comportaments ambientalment responsables.**

2.16. IMPULS I SUPORT AL MÓN RURAL.

Cal visibilitzar l'abandonament i deixadesa que pateixen des de fa dècades les àrees rurals i articular polítiques que recuperin i impulsin la vida de les persones i els territoris amb les particularitats i idiosincràsia pròpies de cada zona. Les àrees rurals són fonamentals en la gestió dels espais naturals, els sistemes alimentaris, la biodiversitat, etc. i per això necessiten un pla per frenar la despoblació, la manca de sostenibilitat econòmica i a més resoldre la desigualtat de gènere que tan present està en el medi rural. La joventut també és un sector de la població rural que necessita una atenció especial per la falta d'oportunitats que troben. En aquest aspecte cal impulsar oportunitats adreçades als joves que contribueixin a la sostenibilitat d'aquestes àrees.

2.17. PROTECCIÓ DAVANT LA CONTAMINACIÓ ACÚSTICA. PROHIBICIÓ DELS ARTIFICIS PIROTÈCNICS.

La contaminació acústica pot provocar efectes molt negatius sobre la salut auditiva, física i mental de les persones, i també de la dels animals.

Proposem el control i la regulació de la contaminació acústica, protegint la nostra qualitat de vida, establint nivells òptims de confort acústic, de manera que el soroll no resulti perniciosos pel descans i la comunicació.

Per a això, s'han d'intentar **eliminar, en la mesura del possible, les fonts molestes que produeixen el soroll, controlar la producció d'aquest en l'origen o dur a terme la seva reducció amb mesures a l'entorn.**

En particular, des del Partit Animalista considerem necessari **prohibir els artificis pirotècnics** (petards, focs artificials, coets, ...). Les explosions d'aquests elements afecten molt negativament, sobretot a gent gran, infants, i animals.

En els animals pot provocar por, tremolors, taquicàrdia, atordiment, falta d'aire, nàusees i fins i tot la mort.

D'altra banda, estudis com el liderat pels investigadors de l'Institut de Diagnòstic Ambiental i Estudis de l'Aigua (IDAEA-CSIC), publicat per la revista científica *Journal of Hazardous Materials*, ens adverteixen que moltes de les partícules metal·líferes que conté el fum dels focs artificials són bio-reactives i poden afectar la salut humana, amb efectes més aguts en persones amb antecedents d'asma o problemes cardiovasculars.

A més, en zones properes a espais naturals, els espectacles pirotècnics tenen altres impactes negatius. D'una banda, suposen una font d'estrès per a la fauna silvestre, però també, com apuntàvem anteriorment, constitueixen un greu risc d'incendis forestals.

2.18. POLÍTIQUES EFECTIVES D'EDUCACIÓ AMBIENTAL.

L'educació ambiental ha de ser un pilar fonamental de tota la gestió ambiental. Està reconeguda internacionalment com un element essencial per complir els principals reptes que les societats afronten al segle XXI, inclosa entre els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) de l'Agenda 2030 de l'ONU.

Pel que fa al sistema educatiu formal, hem de **garantir que tots els alumnes i les alumnes adquireixin els coneixements teòrics i pràctics necessaris per promoure un desenvolupament sostenible. A més de crear una matèria relacionada amb l'Educació Ambiental i els ODS, cal formar el professorat en educació ambiental, de manera puguin traslladar aquests coneixements al currículum educatiu de forma transversal.**

És ineludible **fomentar un apropament cognitiu i afectiu cap a la natura i el medi ambient, presentant les diferents problemàtiques actuals, i treballant habilitats i actituds dirigides a entendre-les i resoldre-les**, tenint en compte la perspectiva del que preveu l'Acord de París, pel que fa a la cooperació en l'adopció de les mesures que corresponguin per millorar l'educació, la formació, la sensibilització i participació del públic i l'accés públic a la informació sobre el canvi climàtic.

D'altra banda, hi ha una manca de reconeixement de la figura de l'educador/a ambiental, que treballa als espais i parcs naturals, quan el seu paper és fonamental per a la posada en valor i conservació d'aquests espais. Els educadors/es ambientals ofereixen un enfocament multidisciplinari sobre els recursos i la problemàtica ambiental. A més, la seva tasca és molt important en àrees com la sensibilització, comunicació i educació ambiental, difonent i ensenyant valors de respecte cap al medi ambient, el foment del desenvolupament personal dels participants en matèria ambiental i la potenciació d'uns comportaments adequats amb els recursos naturals i el medi ambient.

Per tot això, cal **posar fi a la precarietat laboral dels educadors ambientals, dotant-los de millors condicions laborals, mitjans materials adequats pel desenvolupament del seu treball, així com el manteniment, impuls i consolidació de les seves funcions en la gestió mediambiental.**

2.19. OBJECTIUS DE DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE (ODS) DE L'ONU.

Cal el compromís que en qualsevol política d'àmbit ambiental estiguin presents els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) de l'ONU com un marc a través del qual articular mesures encaminades a la sostenibilitat i la justícia social. Els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) són un compromís irrenunciable de la comunitat internacional que s'han d'implementar des de tots els àmbits de la política.

EL NOSTRE COMPROMÍS AMB LES PERSONES

WE
ANIMALS
PACMA

YO QUIERO UN
MUNDO MEJOR

I WANT NOT A
HOT PLANET

AMBIEMOS
EL SISTEMA
DEL CLIMA

PATRICK
OF THE
PLANET

3. EL NOSTRE COMPROMÍS AMB LA JUSTÍCIA SOCIAL

El concepte de justícia social es refereix a la necessitat d'aconseguir un repartiment equitatiu dels béns socials. En una societat amb justícia social totes les persones han de poder gaudir i accedir a una sèrie de béns bàsics, i les més desfavorides han de comptar amb oportunitats de desenvolupament.

La justícia social fomenta la dignitat humana, la igualtat d'oportunitats, de gènere, el desenvolupament, la plena ocupació, la igualtat i el benestar social.

El Partit Animalista - PACMA considera fonamental el compromís de les administracions públiques per compensar les desigualtats existents en la nostra societat. Per això, apostem més enllà de la igualtat, per l'equitat, tenint en compte les circumstàncies particulars.

Proposem polítiques d'equitat social que erradiquin la pobresa, la discriminació i totes les qüestions que poden fer més gran la distància i les diferències entre les persones. Polítiques que garanteixin i facin accessibles i assequibles els béns i subministraments bàsics, l'habitatge, la sanitat i l'educació per a tota la ciutadania, que promoguin la plena ocupació i la igualtat.

L'objectiu final és aconseguir una major inclusió de totes les persones per elevar el seu estàndard de vida, fins a aconseguir un veritable benestar social per a totes.

3.1. ACCÉS A BÉNS I SUBMINISTRAMENTS BÀSICS

3.1.1. Alimentació.

És imprescindible garantir una alimentació per a tothom.

Proposem la posada en marxa de polítiques, en col·laboració amb les comunitats autònomes, que prevegin econòmats socials i l'establiment d'acords amb els comerços locals per garantir l'accés a productes d'alimentació amb preus bonificats en funció de la renda disponible.

Una altra de les nostres propostes és que es destinin fons a les comunitats autònomes perquè impulsin la creació de programes d'horts urbans ecològics, destinats a persones aturades i/o en risc d'exclusió social, com una forma de garantir, mitjançant l'autogestió d'aquests horts, una cistella bàsica de productes alimentaris i/o com a ajuda per disposar de productes frescos de temporada.

3.1.2. Aigua i energia.

Tot i que l'accés a l'aigua, així com al sanejament, és considerat per l'Assemblea General de l'ONU i pel Consell de Drets Humans, com a dret humà, encara no és accessible per a tota la ciutadania.

Des de PACMA defensem que es garanteixi l'accés a aquests serveis a les persones en situació de vulnerabilitat.

Per a això, proposem que s'impulsin convenis amb les companyies subministradores d'aquests serveis, amb mesures com:

- L'establiment d'un preu social en els subministraments bàsics per a les llars amb poder adquisitiu reduït i famílies o persones en risc d'exclusió social.
- L'establiment d'un mínim vital d'aigua de determinats metres cúbics per persona i mes, sense cost per als usuaris/es que es trobin en situació d'exclusió social o insolvència econòmica, acreditada davant els serveis socials

També considerem convenient impulsar i desenvolupar fórmules de cooperatives de consum.

3.1.3. Garantia d'ingressos mínims.

A Espanya, una de cada quatre persones es troba en risc de pobresa o exclusió social, el que implica que pateixen mancances severes i/o no disposen d'ingressos suficients per desenvolupar una vida digna. D'altra banda, les polítiques de protecció social que donen suport a les persones més vulnerables van patir retallades durant els anys de crisi econòmica. No som indiferents al drama social que viuen milions de persones.

Per això proposem:

- Garantir uns ingressos mínims a totes les llars que ho necessitin, establint com a referència el nivell de la Renda Mínima d'Inserció (RMI) del País Basc; aquests ingressos mínims els rebrien tant les persones que no tenen ingressos com els que tenen altres fonts d'ingressos que no els permeten cobrir les seves necessitats bàsiques.

3.2. PROTECCIÓ I PROMOCIÓ DE LA SALUT.

Seguint la definició presentada per l'Organització Mundial de la Salut, "la salut és un estat de complet benestar físic, mental i social, i no solament l'absència d'afeccions o malalties", el Partit Animalista aposta per la promoció de la salut en tota la seva dimensió, com a sistema que promou l'adquisició i el desenvolupament dels coneixements, aptituds i actituds necessaris perquè les persones participin de manera responsable en la cura de la salut, tant en l'àmbit individual com col·lectiu, mitjançant activitats d'educació, de comunicació i de participació social.

Les àrees d'acció passen per construir polítiques públiques saludables, reorientar els serveis de salut i reforçar l'acció comunitària.

3.2.1. Per una sanitat pública, universal i de qualitat.

Defensem un ús eficient de la sanitat, que garanteixi la cobertura sanitària a tota persona que ho necessiti.

Les contínues retallades dels últims anys han perjudicat seriosament la qualitat de la sanitat pública, posant en risc l'accés universal de les persones als serveis sanitaris. La reducció del personal sanitari, el tancament de plantes a hospitals, la reducció del nombre de llits o l'augment dels temps d'espera per a consultes, proves i/o intervencions quirúrgiques, en són només algunes de les conseqüències.

Considerem que s'han de prendre mesures urgents, en col·laboració amb les comunitats autònomes, per a corregir aquesta situació i que s'han de prioritzar les següents propostes:

- Recuperar els recursos retallats.
- Reintegrar al sistema sanitari públic els serveis privatitzats.
- Analitzar la situació actual de les infraestructures sanitàries i avaluar les necessitats per a la millora de la qualitat assistencial.
- Posar en marxa números gratuïts d'informació sanitària.
- Elaborar i endegar plans d'atenció sanitària domiciliària.
- Elaborar plans de millora de les llistes d'espera per a consultes, proves diagnòstiques i intervencions quirúrgiques.
- Actualitzar els plans de contingència en casos de possibles epidèmies.

3.2.2. Oposició al copagament.

Un sistema de salut pública, per definició, ha de garantir una sanitat de qualitat i sense costos addicionals per a una ciutadania que ja la finança a través dels seus impostos i amb el percentatge dels seus salaris destinats a la Seguretat Social.

Tal com ha assenyalat l'Organització Mundial de la Salut, la pràctica del copagament, a la llarga, acaba suposant una major despesa sanitària, alhora que perjudica la salut de la població, ja que la dissuadeix d'utilitzar els serveis sanitaris, sobretot a la més desfavorida, fent créixer per tant les desigualtats.

3.2.3. Promoció i educació per a la salut.

Impulsarem que es desenvolupin campanyes que promoguin el coneixement, les aptituds i actituds necessàries en les persones per a la cura de la salut mitjançant activitats educatives, comunicatives i de participació social, que fomentin hàbits saludables. És quelcom que redundarà en benefici de la salut de la ciutadania i, per tant, reduirà la despesa sanitària.

En aquestes campanyes s'oferirà **informació sobre qüestions de salubritat, es donaran recomanacions sobre alimentació i exercici físic per a millorar la qualitat de vida, però, sobretot, es tractarà d'implementar en el conjunt de la població hàbits capaços de modificar aquells comportaments perjudicials per a la seva salut.**

Considerem important prioritzar la promoció d'hàbits de vida saludables des de molt jove, i conscienciar al seu torn a la població adulta, a través dels nens i nenes, sobre la importància per a la salut d'uns hàbits alimentaris adequats.

3.2.4. Convocatòria de places de dietistes-nutricionistes a hospitals i centres de salut.

Tot i que la Llei d'Ordenació de les Professions Sanitàries de 2003 reconeix a la dietètica-nutrició com una professió sanitària titulada, igual que la infermeria o la fisioteràpia, **Espanya és l'únic país d'Europa que amb prou feines compta amb aquests professionals en el seu sistema públic de salut.** Actualment, en Atenció Primària, no hi ha ni una sola plaça pública per nutricionista en tot el país, mentre que només hi ha dues o tres autonomies que compten amb alguna als hospitals.

Això implica, a més, que el sistema universitari espanyol està invertint uns recursos econòmics en formació, que posteriorment són aprofitats per altres països o per l'àmbit privat.

Des de PACMA **reivindiquem una major presència de la figura del dietista-nutricionista al Sistema Nacional de Salut.** Als hospitals haurien d'existir unitats de nutrició i dietètica que, entre altres tasques, revisin el manual de dietes del centre i estableixin l'atenció personalitzada que necessiten determinats pacients.

La figura del nutricionista no només ajuda a avaluar i realitzar un diagnòstic nutricional, intervenir i assegurar l'adherència al tractament o monitorar adequadament l'estat nutricional, sinó que també **prevé la desnutrició hospitalària que, segons alguns estudis recents, està augmentat als hospitals espanyols.**

Tot això redundaria en una millora de l'eficiència del sistema sanitari. Diferents estudis, com el recentment publicat per la Dutch Association of Dietitians d'Alemanya, reflecteixen els avantatges econòmics d'incorporar dietistes-nutricionistes a la sanitat pública. L'esmentada investigació conclou que la incorporació dels tractaments oferts per dietistes no només millora la salut i qualitat de vida dels pacients, sinó que, per cada euro invertit s'estalvien quatre a altres cures de la salut.

3.2.5. Salut laboral.

Els accidents i les malalties laborals són evitables si s'adopta una adequada política de prevenció.

La inclusió de la salut laboral als convenis col·lectius és fonamental per a la salut dels treballadors. Si ens fixem en els països amb una millor salut laboral tenen, d'una banda, un sòlid marc normatiu i reglamentari sobre aquesta matèria, un ampli i expert cos d'inspectors públics per examinar la seva observança i sancionar el seu incompliment, si escau, però també una important tradició de diàleg i negociació entre empreses i sindicats.

Per això, cal des de les administracions públiques fomentar i afavorir el diàleg i la negociació col·lectiva al voltant de la salut laboral entre empresaris/es i sindicats, així com difondre les bones pràctiques.

Apostem per la posada en marxa d'una intensa activitat negociadora en l'àmbit autonòmic per a la consecució d'acords que desenvolupin i complementin el marc normatiu nacional, així com de l'ampliació de les competències dels delegats i delegades i membres dels comitès de prevenció de riscos laborals en les empreses, dotant-los de les eines necessàries que facilitin la seva tasca.

3.2.6. Plans de salut mental.

Defensem la necessitat que des del Ministeri de Sanitat es desenvolupin i implantin plans de salut mental, establint propostes d'accions i objectius determinats que permetin una millora de la qualitat de vida de les persones amb problemes de salut mental i de les seves famílies.

Entre els seus objectius, han d'incloure's:

- Posada en marxa d'estratègies de prevenció.
- Enfortiment dels sistemes d'informació.
- Promoció de les investigacions sobre salut mental.
- Proporció en l'àmbit comunitari de serveis d'assistència social i de salut mental complets, integrats i amb la capacitat de resposta necessària.

En particular, considerem fonamental el desenvolupament de plans de prevenció del suïcidi.

Es tracta d'un problema que suposa la primera causa de mort entre els 15 i 34 anys a Espanya, amb deu morts al dia. El 2016 van ser 3.569 persones les que van morir per aquesta causa, el doble que en accidents de trànsit.

Volem que hi hagi un compromís per abordar i afrontar aquest problema, conscienciant sobre el suïcidi com a un problema de salut pública, que va més enllà de l'atenció sanitària, essent necessari oferir una resposta integral, amb estratègies complementàries en altres àmbits, com l'educatiu.

Entre les mesures que s'haurien d'implementar, proposem:

- Millora i ampliació del coneixement de la ciutadania sobre el suïcidi.
- Lluita contra l'estigmatització dels problemes relacionats amb la salut mental.
- Estratègies per a la detecció i atenció del *bullying* i *ciberbullying*.

- Programes per a la detecció precoç de la depressió i del risc suïcida, prestant especial atenció a les víctimes de violència masclista, els seus fills i filles, als nens, nenes i adolescents en l'àmbit educatiu, a les persones grans, a les que no tenen llar i a les que es trobin en situació de compliment penitenciari.
- Accions formatives dirigides a millorar la detecció del suïcidi per a professionals dels diferents sectors: sanitari, educatiu, serveis socials, policia, etc.
- Millora de l'atenció a les persones amb problemes de salut mental.
- Manteniment i millora de la continuïtat assistencial a les persones amb conductes suïcides i supervivents del suïcidi.

3.2.7. Salut bucodental.

Espanya té, al costat de Romania i Turquia, la pitjor salut bucodental d'Europa. És la gran oblidada de la sanitat pública espanyola. L'atenció bucodental es troba en gran part en mans del sector privat, convertint a l'odontologia en un luxe al nostre país.

Segons analitza la Societat Espanyola d'Epidemiologia i Salut Pública Oral, l'atenció que el Sistema Nacional de Salut ofereix a les dents a Espanya és parcial i desigual a les diferents comunitats autònomes. La càries dental, que és la malaltia reconeguda com a més prevalent en l'ésser humà, no té empara en el sistema públic més enllà dels més joves i només parcialment.

Les afeccions a la boca i la manca de peces agreugen patologies com la diabetis o els problemes cardíacs, el que a la llarga suposa un cost superior al sistema sanitari.

Defensem una atenció bucodental gratuïta, amb una assistència dental bàsica per a tothom; un sistema terapèutic i preventiu per als nens i nenes i adolescents, almenys fins als 18 anys, així com per a les persones en situació de vulnerabilitat, amb el finançament dels elements bàsics per als pacients als quals els suposi una millora en la seva qualitat de vida.

3.2.8. Prevenció de l'embaràs i de les malalties de transmissió sexual

Per prevenir els embarassos no desitjats i garantir una sexualitat lliure i segura, que eviti les malalties de transmissió sexual i permeti a tota la ciutadania tenir una sexualitat lliure, proposem l'accés gratuït als mètodes anticonceptius per a les persones amb baixos ingressos i/o estudiants.

3.2.9. Cooperació internacional per a la investigació i el desenvolupament de cures per a malalties mortals a països en vies de desenvolupament.

Considerem fonamental donar suport a la proposta de Academics Stand Against Poverty per a la creació d'un fons internacional per compensar les empreses farmacèutiques el cost d'investigació i desenvolupament dels medicaments per curar malalties que afecten països en vies de desenvolupament, com ara la malària o l'ebola.

3.2.10. Despenalització de l'eutanàsia i del suïcidi mèdicament assistit

Les darreres enquestes asseguren que el 85% de la població espanyola està a favor de regular l'eutanàsia i que la legislació reconegui el dret a morir dignament.

A PACMA proposem la despenalització de l'eutanàsia i el suïcidi mèdicament assistit amb la modificació de l'article 143 del codi penal, així com treballar en la redacció d'una llei que reguli la mort digna.

3.3. EDUCACIÓ I CULTURA PER A TOTS I TOTES.

Garantir l'accés a l'educació i la cultura és fonamental per formar una ciutadania crítica, facilitar l'ocupació en igualtat d'oportunitats i millorar el nostre model de societat.

El Partit Animalista aposta pel talent de la població amb programes destinats a afavorir el desenvolupament de les seves capacitats, alhora que s'incentiva el teixit empresarial per evitar l'emigració a altres països davant la falta d'expectatives laborals.

3.3.1. Per una educació pública i de qualitat

L'educació pública de qualitat és un dret de tots i totes, imprescindible per avançar cap a una societat més justa. És necessària una educació pública orientada a la professionalització, que permeti a la nostra joventut millorar les seves perspectives de futur i aprofitar al màxim els seus talents.

En els últims anys hem vist un progressiu desmantellament de l'Educació Pública, amb contínues retallades, reducció de les beques i pujada de les taxes universitàries. Aquesta no és la solució a la crisi econòmica que vivim, sinó que fa que la recuperació sigui encara més lenta i la sortida més complicada.

Des del Partit Animalista defensem la posada en marxa de les següents mesures:

- Augment dels fons destinats a beques a tot el tram educatiu.
- Assignació de places públiques suficients per a nens i nenes de 0 a 3 anys.
- Gratuïtat i lliure accés a llibres de text a l'Educació Primària, Secundària i Batxillerat. Defensem la posada en marxa d'un projecte estatal, en col·laboració amb les comunitats autònomes, per a l'elaboració de llibres de text amb llicència copyleft, de distribució i còpia lliure.
- Transport i menú escolar gratuït per als nens i nenes de famílies en situació de vulnerabilitat.
- Reducció de la ràtio d'alumnes per professor/a a tot el tram educatiu per assolir una veritable educació de qualitat, amb la suficient atenció personalitzada a l'alumnat i una millora de les condicions de treball del professorat.
- Desenvolupament de noves formes d'ensenyament i aprenentatge, atractives i adaptades a la societat d'avui dia, a través de l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació.
- Foment d'una formació integral, diversificada i intercultural.
- Garantia de desenvolupament d'una escola pública realment laica.
- Disponibilitat d'opcions d'alimentació sense productes d'origen animal a tots els menjadors dels centres educatius, així com altres opcions de menú relacionades amb qüestions ètiques i de salut.
- Suport a la tasca de les biblioteques per garantir l'accés a la cultura.
- Creació d'un pla d'acció a la investigació civil a les Universitats i centres d'investigació.
- Garantir els drets laborals dels professors interins perquè no es produeixin situacions de precarietat i inseguretat laboral, evitant el contracte i acomiadament continu d'aquest grup de docents.

3.3.1.1. Promoció de l'excel·lència i el desenvolupament del talent.

Al Partit Animalista creiem en la promoció de l'excel·lència i el desenvolupament del talent, a través del foment de la lectura i de l'educació artística des de l'educació primària.

És necessària la implantació a les escoles i instituts de mètodes pedagògics integrals adequats a les necessitats actuals, basats en l'aprenentatge cooperatiu, la detecció i potenciació de les intel·ligències múltiples, la creativitat i la innovació, l'educació emocional, així com la no directivitat, per garantir la plena autonomia i excel·lència de la diversitat de l'alumnat.

Proposem la posada en marxa d'activitats extraescolars de qualitat que promoguin el desenvolupament de les diferents capacitats i talents dels nens i nenes i joves i la creació de centres de desenvolupament del talent destinats a localitzar, promoure i desenvolupar en la joventut les seves capacitats en àmbits que ara es troben marginats, o en un segon terme, dins els programes educatius, ja sigui en la realització d'activitats artístiques, esportives, científiques o d'una altra índole.

3.3.1.2. Prevenció i integració social.

La prevenció és fonamental en l'àmbit educatiu, ja que permet detectar problemes, esbrinar-ne les causes, intervenir quan sigui necessari i pal·liar les conseqüències negatives.

Per aconseguir la integració educativa de tots els alumnes és necessària una educació inclusiva, mitjançant un aprenentatge personalitzat, orientat al grup, però atenent a les necessitats individuals d'aprenentatge, habilitats i nivells de competència de cada alumne/a.

El Partit Animalista proposa les següents mesures en l'àmbit de la prevenció i la integració social als centres educatius

- Mesures per garantir l'atenció primerenca a menors amb discapacitat i les seves famílies, destinant recursos a la detecció precoç, el diagnòstic i l'atenció de trastorns del desenvolupament o situacions de risc en la població infantil de 0 a 6 anys.
- El model educatiu ha de ser inclusiu i buscar l'escolarització en centres ordinaris de tots els nens i nenes.
- Promoció de la detecció precoç del maltractament infantil, l'assetjament escolar, i la discriminació en l'àmbit escolar, a través de la creació d'equips multidisciplinaris. Les seves funcions, entre d'altres, seran l'assessorament i la informació/formació als/a les professionals que treballen amb nens i nenes i adolescents, sigui a través de tallers o jornades o qualsevol altra modalitat formativa.
- Lluita efectiva contra l'absentisme i l'abandonament escolar a través de la implantació de programes específics
- Ampliació del servei d'orientació dels centres de secundària públics amb places de psicologia i pedagogia
- Implantació de programes de mediació intercultural.

3.3.1.3. Educació en valors.

L'educació en valors va molt més enllà de l'ensenyament de matèries relacionades amb el funcionament de les societats i la natura. Si aquestes ens expliquen el què i el com, l'educació en valors ens descobreix el perquè.

Es tracta del conjunt d'estratègies i dinàmiques de relacions, amb l'objectiu de formar en civisme i en models de convivència basats en el respecte, l'empatia i la igualtat.

L'educació en valors ha de ser un objectiu transversal en tot el sistema educatiu, impactant no només en el currículum establert, sinó també en la cultura escolar i en tots els actors que en formen part.

PACMA proposa en aquest àmbit l'adopció d'almenys les següents mesures:

- Inclusió del respecte i l'empatia cap als animals als objectius educatius transversals de totes les etapes d'ensenyament obligatori.
- Promoció en els sistemes educatius de la participació dels/de les estudiants en el desenvolupament i canvi de la ciutadania cap a un model sostenible
- Implantació de programes específics que desenvolupin la corresponsabilitat i el repartiment equitatiu de les tasques domèstiques i les responsabilitats familiars a fi i efecte de fomentar i educar des de la infància en la igualtat de gènere.
- Revisió dels plans d'estudi i llibres de text amb la finalitat de revertir l'escassa presència de dones en els materials educatius i incloure com a referents formatius a les dones rellevants de la història, la ciència, la literatura, la filosofia i la resta de matèries.
- Desenvolupament de plans d'educació als centres que donin accés a formació i informació sobre la diversitat sexual, de gènere i familiar.
- Enfocament de l'educació sexual no només pel que fa a la prevenció de l'embaràs i les malalties de transmissió sexual, sinó també en la seva esfera emocional i afectiva.
- Promoció del voluntariat com a eina per potenciar l'empatia i la solidaritat en la joventut. Establir convenis amb totes les entitats socials, culturals, ambientals i animalistes per fer extensiu el programa que garanteixi que l'alumnat de secundària participi en serveis de voluntariat, amb l'aprenentatge d'educació en valors que això comporta.
- Formació del professorat a les matèries descrites.

3.3.1.4. Defensa de les llengües cooficials i vernacles.

PACMA defensa el patrimoni cultural i identitari que suposen les diferents llengües oficials de les autonomies, com a part de la història i etnologia pròpia dels pobles.

En aquest sentit, el Partit Animalista aposta per la implantació de mesures per **assegurar el desenvolupament i normalització de les llengües cooficials, garantint la integració plena i el seu ús normalitzat en les relacions amb les administracions i qualsevol estament públic**, sense discriminació al dret dels ciutadans i ciutadanes que per qualsevol motiu no puguin o no vulguin fer ús d'aquestes.

Igualment proposem la **promoció i protecció de les llengües vernacles no oficials, com a patrimoni cultural i històric**, l'abandonament progressiu suposaria una pèrdua irrecuperable de coneixements i identitat cultural, facilitant el seu aprenentatge i coneixement en l'entorn escolar, així com desenvolupant campanyes de difusió i suport a aquestes.

3.3.1.5. Orientació professional a l'Educació Secundària.

Durant l'educació secundària, els joves han de poder començar a identificar les seves capacitats, interessos i aptituds, doncs han de prendre decisions crucials en matèria d'educació i formació de cara a la seva primera elecció professional en el futur.

No obstant això, en el context educatiu actual, l'orientació professional no s'està desenvolupant de manera que realment es capaci l'alumnat per analitzar i valorar aquests extrems. Cal substituir l'acció puntual que s'està duent a terme en els últims cursos per un procés continu d'acompanyament des de l'inici de l'educació secundària.

En aquesta etapa, els joves es troben en una intensa recerca d'identitat personal i social. Per aquesta raó, l'orientació ha d'acompanyar-los i orientar-los enfront els canvis que es produeixen al seu entorn, i ajudar-los a anar construint el seu projecte professional i de vida, facilitant l'adaptació a les noves situacions i exigències que comporta la transició a la vida adulta.

Apostem per la creació de **departaments d'orientació acadèmica i professional als centres d'Educació Secundària**, que elaborin i posin en marxa plans d'actuació per a cada curs, cicle i etapa, amb diferents accions que hauran de ser implementades.

A més d'oferir una orientació personalitzada i individualitzada als alumnes i les alumnes, organitzaran i impulsaran tallers i jornades d'orientació professional als centres, de manera que l'alumnat rebi la informació i tingui el coneixement suficient sobre **l'oferta dels diferents ensenyaments, cicles formatius i formacions professionals, així com de les seves diferents sortides laborals**. L'objectiu és dotar els joves de les competències necessàries per poder identificar i triar entre les alternatives formatives i professionals, d'acord al seu potencial.

3.3.1.6. Foment de l'art i la cultura regionals.

La cultura és fonamental en l'evolució de la societat. Al seu torn, l'art és fonamental per a la cultura, com a mitjà, forma i font d'expressió.

El desenvolupament artístic aporta múltiples beneficis a la nostra societat. D'una banda, serveix com a teràpia, exercint un efecte alliberador per a qui el practica i per a qui el gaudeix. De l'altra, és motor per al desenvolupament personal, promovent l'autoconeixement i millorant les habilitats socials i comunicatives.

A més, quan no es promouen la cultura i l'art, es perden l'essència i els costums d'una comunitat.

Per això, considerem molt valuós que des dels Ministeris d'Educació i Cultura es doni suport i fomenti l'art i la cultura regionals a través de mesures com:

- Foment de l'ensenyament de disciplines artístiques, promocionant la seva oferta en els centres d'educació públics, i a través de la posada en marxa de centres culturals i artístics.
- Incentiu de la creació artística regional, mitjançant subvencions i programes destinats a les comunitats autònomes, de suport a les entitats culturals i als artistes, que els facilitin les eines necessàries per al seu desenvolupament.
- Suport a la inversió i producció cinematogràfica regional, així com promoció de l'atracció de rodatges, producció i post-producció mitjançant incentius fiscals.
- Suport i acompanyament en les diferents fases de creació, producció i exhibició artística, amb la creació de residències artístiques, col·laboració en la difusió del treball dels artistes i una oferta formativa d'especialització, amb professionals de prestigi o mitjançant la realització de trobades i fòrums professionals, entre d'altres.
- Promoció i internacionalització de creadors i companyies d'arts escèniques per a la realització de gires nacionals i internacionals.
- Establiment de programes de suport a les músiques i danses populars i contemporànies que promoguin la creació, la visibilitat de nous talents, la formació i la distribució en mitjans de comunicació, especialment en ràdios i televisions públiques.

- Posada en marxa i suport d'iniciatives de protecció, estudi i difusió del patrimoni cultural en les seves múltiples expressions: artística, històrica, paisatgística i natural, industrial i immaterial.
- Aprovació de plans estratègics de Turisme Cultural per donar a conèixer els nostres territoris amb el valor afegit de la cultura i el patrimoni, els festivals culturals i les festes populars més significatives, sempre que no impliquin la utilització d'animals.

3.4. CULTURA ACCESSIBLE I ASSEQUIBLE.

La cultura, com a motor d'idees i forma d'expressió, és, sens dubte, una de les millors eines per a l'evolució social i la inclusió. L'art i la cultura tenen la capacitat de transformar qualsevol situació personal o social, contribuint al ple desenvolupament de les persones. Gaudir o participar d'elles hauria de ser un dret, no un privilegi. Les polítiques de suport a la cultura haurien de centrar-se a fer més accessibles i assequibles els productes culturals, per una cultura a l'abast de tots i totes.

PACMA proposa la posada en marxa de programes per a la participació activa en l'àmbit cultural de les persones amb discapacitat o amb dificultats personals o socials, no només com a espectadores, sinó també com a autores, productores i promotores.

És fonamental millorar l'accessibilitat física i cognitiva dels espais culturals, amb sales accessibles, visites guiades i creació de materials adaptats.

Perquè la cultura sigui assequible, apostem per la programació d'una oferta cultural àmplia i variada, adreçada a tots els públics, amb activitats culturals gratuïtes i a preus assequibles.

3.4.1. Ús de les biblioteques com a centres per a la difusió cultural.

Donem suport a la tasca de les biblioteques per garantir l'accés a la cultura. Veiem amb preocupació com en els darrers anys l'assistència a les mateixes va en descens, en bona mesura pel creixement de les noves tecnologies. Apostem pel futur de les biblioteques públiques, no com a simples magatzems de llibres, sinó com a espais de referència cultural, de creació, intercanvi, producció i formació cultural, mitjançant la seva obertura a la realització d'activitats, exposicions, tallers, jornades, cicles, debats, conferències, trobades, etc.

3.5. PER UNA OCUPACIÓ JUSTA I DE QUALITAT.

L'atur és un dels majors problemes del nostre país. Volem avançar cap a la creació de llocs de treball de qualitat i posar fi a la discriminació encara existent en l'accés a aquests.

Apostem per la derogació del Reial decret llei 3/2012, de 10 de febrer, de mesures urgents per a la reforma del mercat laboral (Reforma Laboral) i per un desenvolupament econòmic basat en la creació d'ocupació estable, apostant per un nou model econòmic basat en el foment de l'R+D+i, en el sector de les energies renovables, el turisme sostenible i cultural, i l'agricultura.

3.5.1. Per la igualtat en l'ocupació.

Aconseguir una societat en la qual dones i homes siguem iguals quant a drets és un dels nostres objectius.

Segons l'informe "Veus contra la precarietat: dones i pobresa laboral a Europa", publicat el setembre de 2018 per Oxfam Intermón, les dones espanyoles han de treballar 52 dies més a l'any per cobrar el mateix que els homes, i un 14% de la diferència de salari a Espanya "només pot atribuir-se a la discriminació directa o indirecta per raó de gènere".

A més, l'organització adverteix que la pobresa laboral de les dones queda en part invisibilitzada estadísticament "perquè les dades de pobresa laboral es calculen per llars i no reflecteixen la discriminació de gènere dins de la llar". El treball domèstic de les dones representaria el 27% del PIB. Mentre les dones dediquen una mitjana de 22 hores setmanals, els homes només en dediquen 10.

Per tot això, cal un pacte entre els diferents agents socials, a través del qual es combati la discriminació laboral i salarial encara existent i es promogui la presència de dones en llocs de responsabilitat.

Segons les dades del SEPE, al nombre total de persones aturades demandants d'ocupació és molt superior el percentatge de dones enfront del d'homes. Una dada que reflecteix clarament el llarg camí que queda per recórrer per assolir la igualtat efectiva entre homes i dones.

Per tant, qualsevol mesura orientada a millorar les condicions laborals i combatre les altes taxes d'atur ha de tenir en compte aquest fet.

3.5.1.1. Per la conciliació personal, familiar i laboral.

Conciliar la vida personal, familiar i laboral és una condició fonamental per garantir la igualtat entre dones i homes.

La conciliació garanteix que la situació familiar d'una persona no pugui incidir de manera negativa en les possibilitats d'accés al mercat laboral o a llocs de responsabilitat. Permet que qualsevol persona pugui mantenir una carrera professional plena i, al mateix temps, exercir el seu dret a la cura de la seva família, al desenvolupament de la seva personalitat, de la seva formació o al gaudi del seu oci i temps lliure.

Des del Partit Animalista defensem la posada en marxa de polítiques públiques familiars, que donin suport a la igualtat d'oportunitats. Són necessàries lleis que promoguin l'autonomia personal i l'atenció a les persones en situació de dependència, contemplant mesures, recursos i prestacions econòmiques. És necessària una reestructuració i reorganització dels sistemes laboral, educatiu i de recursos socials.

- **Del sistema laboral:** introduint la igualtat d'oportunitats en l'ocupació. S'ha de promoure que les empreses apliquin polítiques d'igualtat i implantin mesures de conciliació laboral, personal i familiar entre les seves plantilles, com permetre als seus treballadors adaptar la durada i distribució de la jornada laboral en funció de les seves circumstàncies personals i familiars, o exercir el teletreball. Igualment, apostem pels permisos de maternitat i paternitat iguals i intransferibles, de manera que les dones no es vegin perjudicades laboralment en ser mares i es puguin mantenir en el mercat laboral en igualtat de condicions davant els pares que decideixen tenir fills. Es fomentarà i incentivarà la creació de llars d'infants en els propis centres de treball, tant per a la cura de nens com d'animals de companyia, així com de permisos retribuïts en casos de mort, accident o malaltia greu de familiars, inclosos els animals.
- **Del sistema educatiu:** trencant els rols de gènere preestablerts, variant els estereotips tradicionals. Homes i dones han de compartir equitativament les responsabilitats domèstiques i familiars. De la mateixa manera s'ha d'educar els fills i filles a participar en les tasques domèstiques i familiars.
- **Del sistema de recursos socials:** s'han de preveure plans de suport a les famílies, en els quals es contemplin ajudes econòmiques i serveis com centres d'atenció socioeducativa i ludoteques per a infants menors de 3 anys, aules matinals, menjadors escolars, activitats extraescolars, centres residencials de dia i programes d'estada diürna per a gent gran i/o dependents, centres d'atenció i cura per a animals, i ajudes per a la contractació de personal per a la cura de familiars.

3.5.1.2. Pel dret al treball de les persones amb diversitat funcional.

Les persones amb discapacitat física, visual, auditiva o intel·lectual poden, en la majoria de casos, integrar-se al mercat laboral.

PACMA defensa la posada en marxa de les següents mesures:

- Elaboració i posada en marxa de plans per promoure la formació, l'ocupació i l'accessibilitat universal de les persones amb discapacitat.
- Mecanismes per a la participació d'estudiants amb discapacitat en els cursos de formació per a l'ocupació, facilitant l'adaptació dels materials i llocs de formació.
- Anàlisi de les necessitats de formació per ajustar les polítiques a la realitat.
- Promoció de trobades empresarials sobre responsabilitat social, en relació amb la discapacitat, per promoure la inserció laboral, donant a conèixer la rendibilitat econòmica i social.
- Assessorament a les empreses sobre inserció laboral de persones amb discapacitat.
- Augment de les inspeccions per complir l'obligatorietat de reservar el 2% dels llocs a persones amb discapacitat en les empreses amb plantilles superiors a cinquanta persones.
- Vigilància del compliment de la normativa en matèria d'eliminació de barreres arquitectòniques i accessibilitat.
- Inclusió de la col·laboració de les ONG que ajuden a les persones amb discapacitat, com a assessores per a l'elaboració dels itineraris d'inserció laboral.

3.5.1.3. Major preparació i formació de la joventut de cara al futur professional.

Espanya és el segon país amb la taxa d'abandonament escolar més alta de la Unió Europea, només per darrere de Malta.

La lluita contra l'atur ha de fixar els seus fonaments en la formació de ciutadans que siguin capaços de donar un tomb a aquesta situació, preparant-los per poder fer front als nous reptes que planteja l'evolució de la societat actual.

Algunes de les mesures adoptades fins ara van justament en sentit contrari, per exemple la recentment aprovada "Ajuda econòmica d'acompanyament a joves inscrits/es en el Sistema Nacional de Garantia Juvenil", que busca afavorir l'ocupabilitat i inserció en el mercat de treball de joves amb nivells formatius baixos, incentivant precisament l'abandonament escolar.

Per això, proposem:

- Foment d'un sistema de formació professional que respongui a les exigències presents i futures del mercat laboral, potenciant la formació en noves tecnologies, i l'adaptació dels sectors tradicionals (agricultura, turisme, construcció).
- Creació d'un sistema de beques que aposti per la major preparació i qualificació dels joves, i desincentivi la incorporació a edats molt primerenques al mercat laboral.
- Establir regulacions sobre les pràctiques a l'empresa i les beques laborals perquè no siguin formes de treball gratuït, sinó que compleixin uns estàndards de qualitat i amb limitació de terminis.

3.5.1.4. Contra l'estacionalitat a l'ocupació.

La creació d'ocupació al nostre país està tradicionalment vinculada al sector turístic, que té un marcat caràcter estacional.

Aquesta circumstància determina que la major part de la contractació es produeixi només en determinades èpoques de l'any, i que els llocs de treball que es creen es destrueixin una vegada conclòs el període estival. Prova d'això és que el 31 d'agost de 2018 va batre un trist rècord per al mercat laboral espanyol, amb la destrucció de més de 300.000 llocs de treball en un només dia.

Les necessitats de personal determinen que, en alguns casos, accedeixin a aquest tipus de llocs de treball a persones amb escassa formació i qualificació en el sector, sense perspectives de continuïtat en el mateix, el que comporta al seu torn que es tracti d'una ocupació precària i de baixa qualitat.

Per tot això, proposem la creació d'un teixit d'oferta turística alternativa al model actual, en els àmbits cultural, esportiu, entorn rural, zones d'interior, congressos i negocis.

Aquests models de turisme han d'implantar-se de forma sostenible i respectuosa amb el medi ambient i els animals, les ciutats i els seus veïns/es. No requereixen inversions afegides, ja que es pot aprofitar la infraestructura ja existent creada al voltant del model actual.

Entre les mesures necessàries per assolir aquest objectiu estarien:

- Promoció en l'àmbit nacional i internacional.
- Establiment de convenis amb els operadors turístics.

- Formació i qualificació dels treballadors del sector, tant dels professionals en actiu, com dels aturats.

3.5.1.5. Creació de centres de rendiment per als suports econòmics.

Donem suport a la creació d'espais on els àmbits universitari i industrial es donin la mà per desenvolupar i impulsar iniciatives econòmiques generadores d'ocupació de qualitat.

En els centres s'oferirà formació professional, es facilitarà la recerca universitària i es fomentarà la inversió privada a través de vivers per a noves empreses i sales de recerca a disposició d'aquelles empreses que les demandin.

3.5.1.6. Reactivació del teixit productiu industrial.

La crisi i la mala gestió política han provocat el tancament i el desmantellament de nombrosos centres de treball sobre els quals se sostenia gran part de l'economia familiar.

Des del Partit Animalista pensem que mai és tard per un retorn a l'activitat a través d'una reconversió intel·ligent i efectiva d'aquests centres de treball.

Proposem reactivar i impulsar el creixement del teixit productiu industrial i empresarial, afavorint les noves iniciatives i incorporant l'R+D+i, que permeti la creació d'empreses respectuoses amb els animals i mediambientalment sostenibles, adaptades a les exigències que marca el desafiament de la lluita contra el canvi climàtic, i que puguin competir al més alt nivell de desenvolupament tecnològic en un escenari global.

3.5.1.7. Foment de l'ocupació al sector agrícola a través de la creació d'un model de producció sostenible.

Proposem mesures de foment de l'ocupació en el sector, a través de programes de formació, assessorament tècnic i empresarial, creació d'infraestructures comunes, subvencions, bonificacions i beneficis fiscals, dirigides a la creació d'un model de producció agrícola alternatiu, sostenible i ecològic, superant la producció extensiva tradicional, que busqui la qualitat dels productes, el respecte al medi ambient, l'impuls i la conservació de l'entorn rural, la inserció en l'ocupació de col·lectius tradicionalment exclosos i la proximitat al consumidor.

3.5.1.8. Reactivació del sector de la construcció mitjançant la creació d'un model sostenible.

La crisi del 2008 va afectar particularment al sector de la construcció que des de llavors gairebé no ha recuperat part dels nivells d'activitat, deixant pel camí a milers de treballadors que difícilment han aconseguit reincorporar-se al mercat laboral.

Apostem per una transformació del sector que passi per la rehabilitació energètica d'edificis, per fer-los més eficients i sostenibles. Una bona manera de reintroduir al sector a molts professionals que encara es troben a l'atur, mitjançant la formació i el reciclatge d'aquests.

Aquesta mesura s'ha de combinar amb un esforç en particular cap a la rehabilitació d'immobles situats en els centres de les ciutats, amb l'objectiu de:

- Transformar l'entorn urbà per fer-lo més sostenible, habitable, atractiu i accessible.
- Ampliar l'oferta d'habitatges, evitant la gentrificació.
- Millorar la mobilitat dels residents, de manera que siguin menys dependents dels vehicles motoritzats.
- Millorar la imatge de les ciutats.

3.5.1.9. Suport a emprenedors/es, autònoms/es i pimes.

Per al desenvolupament i el futur de la nostra societat és fonamental el treball dels autònoms i autònomes i les pimes, que lluiten per sobreviure en un mercat cada vegada més complicat, a causa de la falta de finançament per part de les entitats bancàries i a les traves administratives, entre altres motius.

Per això, proposem la creació d'un fons de finançament destinat a facilitar l'accés d'autònoms/es i pimes a línies de crèdit a interès zero, per donar suport al desenvolupament de projectes orientats a la consecució d'algun dels següents fins:

- Crear ocupació neta.
- Incorporar tecnologia mediambientalment sostenible o tècniques que contribueixin a reduir l'impacte mediambiental de l'activitat.
- Contribuir a millorar les condicions de benestar dels animals.

Pel creixement de l'activitat econòmica i promoure l'emprenedoria, considerem rellevant l'impuls a les empreses de nova creació i apostem per un suport decidit a les mateixes per mitjà de les següents propostes:

- Crear una fiscalitat progressiva per a treballadors autònoms, en funció dels beneficis.
- Promulgar una política de majors bonificacions fiscals per a les empreses de nova creació.
- Ampliar el suport i assessorament gratuït, per part dels ens públics, per a la creació i primers anys de desenvolupament d'aquests models de negoci.
- Elaborar un cens de les empreses de nova creació, i integrar-lo en un portal web on puguin donar-se a conèixer i a través del qual es potenciï el mecenatge.
- Establir programes de formació, orientació i assessorament gratuïts, en matèria fiscal, noves tecnologies, nous mercats, sostenibilitat ambiental, qualitat, atenció al públic, dirigits a emprenedors.
- Agilitar els processos de creació d'empreses i de l'inici de les activitats, mitjançant l'eliminació de traves burocràtiques i la simplificació administrativa dels tràmits exigibles (declaracions responsables i comunicacions prèvies).

3.6. PER UN HABITATGE DIGNE.

Una altra de les grans preocupacions del nostre país és l'accés a l'habitatge. La legislació que regula els contractes de lloguer i els desnonaments no garanteix la seguretat de la tinença. La durada legal dels contractes de lloguer i els terminis judicials en cas de desnonament s'han escurçat, mentre que la llei no permet als jutges avaluar la proporcionalitat del desnonament en funció de les circumstàncies particulars de cada cas. Després del desnonament, les administracions públiques no proporcionen les alternatives d'allotjament necessàries.

D'altra banda, l'auge dels lloguers turístics ha reduït enormement l'oferta de lloguers de llarga durada, provocant un desmesurat augment dels preus per als residents. A Espanya el lloguer s'ha incrementat en un 18,6% de mitjana en els últims cinc anys. La pujada ha arribat a assolir el 47,5% a Barcelona i el 38% a Madrid.

Espanya és, de tots els estats de l'OCDE, el que té la pitjor relació entre el preu del lloguer de l'habitatge i els ingressos. En cap altre país els salaris s'han quedat tan endarrerits. Quatre de cada deu espanyols que arrenden han de destinar més del 40% dels seus ingressos per pagar el lloguer. En canvi, govern i comunitats autònomes tot just dediquen el 0,04% del PIB a ajudes a l'habitatge (últim pla 2018-2020).

Tot això està provocant que cada vegada més persones es vegin en serioses dificultats per accedir a un habitatge, ni com a compradors ni, molt menys, com a inquilins, abocats a viure a la perifèria i destinant la major part del seu sou al lloguer o la hipoteca.

Cal facilitar l'accés a una llar tant a joves com a grans i frenar aquesta pujada en el cost i lloguer de l'habitatge.

3.6.1. Contra els desnonaments.

És inacceptable que mentre la banca ha estat rescatada amb quantitats milionàries de diners públics, es continuï desnonant massivament a les famílies víctimes d'una crisi que no han provocat.

Proposem l'elaboració i posada en marxa de Plans de rescat de l'habitatge, que contemplin les següents mesures:

- Paralització de tots els desnonaments al parc d'habitatge depenent de les administracions públiques, en els casos d'endeutament sobrevingut a causa de la pèrdua d'ocupació, amb especial atenció a les llars amb menors, persones dependents i majors de 65 anys.
- Elaboració i posada en marxa de convenis que estableixin protocols d'actuació per a la prevenció de situacions d'exclusió residencial extrema. En virtut dels mateixos, els jutjats que rebin demandes per impagament de lloguer o hipoteca, hauran d'avaluar si les persones afectades es troben en situació de risc d'exclusió social o vulnerabilitat. Quan així sigui, han de facilitar-los informació sobre els recursos assistencials disponibles, a més d'informar d'aquesta situació als serveis socials, amb especial atenció quan es tracti de llars amb menors, persones dependents o majors de 65 anys.
- Creació d'una Oficina en Defensa de l'Habitatge, com a servei públic i gratuït d'informació, assessorament, prevenció i intermediació, amb l'objectiu d'evitar desnonaments i, si escau, oferir alternatives habitacionals a les famílies afectades.
- Ocupació de més recursos per ampliar el parc d'habitatge social i les ajudes a l'habitatge.
- Confecció d'un cens actualitzat d'habitatges buits i anàlisi sobre la seva disponibilitat com a possible recurs per fer efectiu el dret a l'habitatge.

3.6.2. Major parc d'habitatge social, tant per a compra com per a lloguer.

La gravetat d'aquesta crisi habitacional ha estat especialment aguda en el nostre país a causa, entre altres factors a l'escàs parc d'habitatge social existent. Segons Amnistia Internacional, a Espanya només el 1,1% del parc residencial és habitatge social, el més baix percentatge a Europa després de Grècia, davant del 32% d'Holanda, el 23% d'Àustria o el 18% del Regne Unit.

Donem suport al desenvolupament d'una política d'habitatges socials, tant per a compra com per a lloguer, destinades a garantir un sostre a tots els ciutadans i ciutadanes.

En el marc d'aquesta política d'habitatge social proposarem l'expropiació al cap de divuit mesos dels immobles buits que siguin propietat de bancs i immobiliàries subsidiàries d'entitats financeres. Aquesta mesura desincentivarà que les entitats bancàries emprenguin abusius desnonaments massius, propiciant sortides negociades amb les persones afectades en la majoria dels casos. Aquests habitatges es destinaran a la venda i lloguer socials.

3.6.3. Regulació detallada dels habitatges de lloguer turístic.

Proposem una regulació detallada dels habitatges de lloguer turístic, de manera que s'inclouin en la Llei d'Arrendaments Urbans.

Fins ara s'ha atès a aquesta problemàtica des de la perspectiva de les queixes de la indústria hotelera, davant d'una possible competència deslleial per part d'un sector que no es trobava regulat, així com per l'absència de declaracions tributàries dels ingressos obtinguts, la qual cosa suposa una important minva d'ingressos a les arques públiques.

No obstant això, també **s'ha de protegir a les comunitats de propietaris que s'estan veient directament afectades**, i denuncien en molts casos estar patint *mobbing* immobiliari en els edificis residencials amb la intenció d'expulsar els veïns i veïnes i convertir-los en edificis dedicats al lloguer de vacances.

Des de PACMA proposem establir la **prohibició d'obrir qualsevol mena d'allotjament turístic en edificis d'usos residencials**, tret que tinguin un accés independent des del carrer i no comparteixin zones comunes.

Si no, proposem un exprés reconeixement a la regulació que en les juntes de propietaris, per majoria simple, es pugui acordar l'exercici d'accions judicials per prohibir l'ús d'un habitatge per a lloguer de vacances, quan les comunitats de propietaris es vegin afectades de manera reiterada per activitats molestes que perjudiquen la pau i la convivència, per tal de sancionar la passivitat dels arrendadors que no adoptin mesures de control i prevenció i només els importi la seva finalitat recaptatòria.

Actualment, el sistema sancionador resulta ineficaç, ja que els infractors desapareixen del lloc on van cometre la infracció, sent l'arrendador o arrendadora qui hauria de respondre pels seus inquilins és com a beneficiari econòmic directe.

S'hauria d'establir, a més, que la **comunitat de propietaris pugui exigir la subscripció a càrrec de l'arrendador/a d'una pòlissa d'assegurança de responsabilitat civil per indemnitzar la mateixa dels danys que puguin causar els inquilins/es en els elements comuns.**

A més, els habitatges destinats a lloguer de vacances han de complir amb els mateixos requisits que tenen la resta d'allotjament turístics, com hotels i hostals. **Cal controlar qui es dedica al lloguer de vacances, de manera que es registri correctament, obtingui la llicència oportuna i contribueixi a la Hisenda Pública amb la declaració dels ingressos obtinguts.**

Proposem un **augment del nombre d'inspectors que comprovin si les persones propietàries estan complint la normativa**, incidint en el control digital a totes les plataformes que ofereixen aquest tipus d'habitatges.

Per qüestions de seguretat, el propietari, propietària o gestor ha d'estar **obligat a identificar tots els hostes, confeccionar un llibre-registre de viatgers/es i comunicar l'entrada a les 24 hores següents a la Policia Local, Nacional o Guàrdia Civil**, segons el municipi o circumscripció que correspongui.

3.7. JUSTÍCIA REDISTRIBUTIVA.

Apostem per la necessitat de garantir una justícia redistributiva, d'acord amb les següents mesures:

- Garantir la progressivitat del sistema fiscal, revisant les deduccions existents en l'impost de societats i els tipus de l'IRPF.
- Redissenyar l'impost sobre l'herència, fent-lo aplicable només a les grans fortunes, abocant-lo a la competència de l'Estat per evitar l'arbitratge fiscal entre les comunitats autònomes.
- Incrementar el salari mínim interprofessional (SMI) per garantir uns mínims nivells de vida necessaris i que s'apropi a nivells europeus.

3.8. R+D+I AMB FINALITATS SOCIALS.

Les activitats d'R+D+i són generadores d'avenços socials en forma de qualitat de vida i millora del medi ambient. Les societats amb major riquesa, igualtat, recursos sanitaris, millor educació i cultura, són les que han dedicat més recursos a la investigació. El seu desenvolupament és fonamental per avançar cap a una societat millor.

No obstant això, la ciència al nostre país ha patit en els últims anys un abandonament progressiu provocat per les retallades aplicades pels governs anteriors.

Cal un canvi de rumb en la política científica espanyola, que defensi la recerca, el desenvolupament i la innovació, com a motor per a l'economia i la creació d'ocupació.

La tecnologia pot i s'ha d'utilitzar com a eina per generar ocupació, tenint en compte criteris ètics en el desenvolupament i aplicació de la política tecnològica i industrial.

El Partit Animalista - PACMA va establir el seu compromís amb la investigació, el desenvolupament i la innovació mitjançant la seva adhesió a l'acord en defensa de l'R+D+i en l'anomenada 'Carta per la Ciència'.

Per afavorir la investigació, el desenvolupament i la innovació, proposem les següents mesures:

- Major inversió en R+D+i.
- Inclusió de l'R+D entre els "sectors prioritaris", emetent una oferta d'ocupació pública i possibilitats de contractació en organismes públics d'investigació, universitats i centres tecnològics.
- Orientació de l'R+D+i cap al benefici comú, els reptes socials i mediambientals.
- Lliure accés als resultats de les investigacions científiques finançades amb fons públics.
- Creació i promoció d'un portal digital de referència que unifiqui i difongui les investigacions realitzades a les universitats públiques.
- Posada en marxa de programes de suport a la ciència i formació de joves investigadors, així com inversió en les infraestructures deteriorades per les retallades pressupostàries de governs anteriors.
- Aposta per la potenciació dels centres de recerca tecnològica.
- Foment i suport de projectes d'innovació tecnològica a les pimes, amb l'objectiu d'augmentar la seva productivitat, eficiència, presència i reconeixement en l'àmbit internacional.
- Creació de fons públic-privats de capital risc i millora del sistema d'incentius fiscals a les empreses.

- Col·laboració amb investigacions pioneres vinculades a sectors econòmics emergents o consolidats. Aquestes col·laboracions perseguiran posar al servei dels investigadors nostres recursos energètics, tecnològics i naturals sempre que siguin respectuosos amb el medi ambient i els animals.
- Posada en marxa d'un cicle periòdic i itinerant de conferències sobre recerca i innovació en tots els camps del coneixement.
- Augment de les ajudes a la investigació tant predoctorals com postdoctorals.
- Finançament de projectes enfocats a la perdurabilitat dels béns de consum, contra l'obsolescència programada.
- Incentivació per al desenvolupament i l'aplicació de mètodes alternatius a l'experimentació en animals.

3.9. LLUITA CONTRA EL FRAU FISCAL.

Segons els tècnics d'Hisenda (GESTHA), el frau fiscal ascendeix a uns 70.000 milions d'euros a l'any, al voltant del 23% del PIB. El 71% de l'evasió fiscal la cometien les grans fortunes i les grans empreses. No obstant això, els mateixos tècnics asseguren que es dedica el 80% de la plantilla a la "comprovació i investigació dels petits fraus i irregularitats d'autònoms/es, petites empreses i d'algun treballador/a que hagi oblidat alguna partida a la seva declaració" .

Donem suport a les següents propostes contra el frau fiscal, elaborades pels propis inspectors i inspectores d'Hisenda:

- Els pressupostos generals de l'Estat han d'establir un sistema de valoració de l'eficàcia i eficiència de les partides de despeses que figuren en aquests, publicant aquesta informació i incorporant les conseqüències d'aquesta a la gestió pública.
- Les obligacions informatives a les diferents administracions tributàries de fedataris públics i altres empreses serien comunes i compartides.
- Perseguir l'evasió fiscal, erradicar l'ús dels paradisos fiscals i elevar el tipus impositiu efectiu de les grans empreses fins a apropar-lo al tipus nominal.
- Desenvolupar un sistema fiscal just, gravant les grans fortunes i establint una taxa sobre les transaccions financeres.
- Potenciar l'intercanvi d'informació financera en l'àmbit internacional a fi i efecte de perseguir el frau fiscal
- Instrumentar una campanya específica amb les agències tributàries de les comunitats autònomes i forals per lluitar contra els canvis ficticis de domicili fiscal.
- Establir un format únic per als models de presentació de declaracions tributàries davant les diferents comunitats autònomes
- Introduir el format electrònic a la remissió d'expedients entre les comunitats autònomes i els tribunals econòmics i administratius.

3.10. REGENERACIÓ DEMOCRÀTICA.

La societat espanyola fa temps que demana una veritable regeneració democràtica. Hi ha una necessitat de construir una cultura d'exemplaritat a l'Administració Pública que reforci i torni la confiança dels ciutadans i ciutadanes en les institucions, recuperi el prestigi de la política i combati els dubtes que actualment inquieten a la ciutadania sobre la garantia de les lleis o l'equitat del sistema judicial. Ens proposem redefinir la política, mitjançant reformes legals que millorin la representació, el funcionament democràtic i la participació ciutadana.

3.10.1. Prevenció i lluita contra la corrupció.

Per prevenir i lluitar contra la corrupció proposem les següents mesures:

- Compliment de les recomanacions sobre transparència del Consell d'Europa (GRECO). A l'informe publicat el gener de 2018 pel Grup de Països del Consell d'Europa contra la Corrupció, aquest organisme conclouïa que Espanya no ha implementat satisfactòriament cap de les recomanacions fetes al nostre país al seu Informe de 2016. D'acord amb aquestes recomanacions, considerem necessari introduir en les Corts Generals codis de conducta i normes que regulin els conflictes d'interessos i la transparència d'aquestes institucions.
- Lleis de Transparència efectives, que prevegin una transparència en l'actuació pública, garantint el ple accés de la ciutadania a la informació, eliminant les barreres d'entrades per sol·licitar-la i publicant les agendes dels/de les polítics/es per saber amb qui es reuneixen.
- Major transparència i control en la contractació pública, un dels principals focus de la corrupció. Demanarem millorar l'accés públic de totes les dades rellevants al llarg del procés complet de contractacions públiques, des de la licitació fins a l'adjudicació i execució. A més, s'han d'establir un major control i publicitat dels mecanismes d'aprovació de sobrecostos.
- Publicitat de l'execució pressupostària, fent públiques les dades de la mateixa amb el mateix nivell de detall que els pressupostos.
- Actualització de les normes de contractació de personal no funcionari, reservant els càrrecs de lliure designació al nivell superior de cada administració, limitant el seu nombre i exigint requisits d'idoneïtat tècnica. Els assessors i assessores de lliure designació no podran en cap cas exercir funcions d'auditoria o control. Els seus nomenaments es publicaran als butlletins oficials, i els seus currículums i motivació per als seus nomenaments al web de l'Administració.

Per a la resta de nomenaments, s'han d'utilitzar estrictament els principis de mèrit i capacitat, així com les garanties d'independència en la selecció personal, despolititzant la funció pública i els seus òrgans de control intern. S'exigirà una total transparència en els processos de selecció: nombre de places, proves i criteris utilitzats, composició dels tribunals, resultats i altres mèrits apreciats en els candidats i candidates, avaluacions en casos de promoció interna, etc.

3.10.2. Democràcia real i participativa.

Els polítics cada vegada són menys autònoms a l'hora de prendre decisions. L'obertura econòmica limita la presa de decisions condicionades per les circumstàncies internacionals i proliferen les institucions en què l'únic fi és controlar a la majoria sense haver estat escollides democràticament, com els bancs centrals independents, que a través de la seva política monetària limiten la política fiscal dels governs.

D'altra banda, el nostre sistema deriva d'una Transició en la qual uns partits polítics que no tenien llavors suport social necessitaven veure reforçats des de les institucions com a promotors i conductors de tota reforma. Des de llavors, els partits polítics sempre han obstaculitzat les vies de participació que no controlen, tement l'impacte que pugui tenir una ciutadania crítica i participativa.

Tot això contribueix a la limitació de la nostra democràcia. Dos exemples són les Iniciatives Legislatives Populars i la Llei Electoral.

Un sistema realment democràtic no limita la participació ciutadana a votar cada quatre anys.

A PACMA creiem en espais institucionalment oberts per a consultes sobre els continguts de les polítiques i programes de govern. Avui dia podem comptar amb les oportunitats que ens ofereixen les noves tecnologies per facilitar la informació i la col·laboració entre governs, partits, institucions, moviments socials i ciutadania, i avançar cap a una democràcia participativa que doni respostes a les demandes de la societat.

3.10.2.1. Reforma de la Llei Orgànica 3/1984, de 26 de març, reguladora de la iniciativa legislativa popular.

Les ILP constitueixen el principal mecanisme que proporciona el sistema als ciutadans i ciutadanes per tenir una intervenció directa a les lleis que ens governen. No obstant això, el seu procediment està ple d'obstacles.

De les més de 100 iniciatives legislatives populars (ILP) presentades a les Corts Generals només una en va esdevenir llei, i va ser la reclamació de deutes comunitaris modificant la Llei de Propietat Horitzontal; altres estan empantanegades als tràmits. El compliment dels terminis, el cost i despeses (poden arribar a costar 300.000 euros a la Comissió Promotora de la ILP), dificulten molt aquest mecanisme de participació ciutadana.

Proposem reformar la llei que regula les ILP com a mecanisme de democràcia directa que permeti a la ciutadania la presentació d'iniciatives de llei a les Corts Generals, mitjançant la fixació d'una quantitat rellevant i justa de signatures, però reduint el nombre actual de 500.000, així com la facilitació per al procediment de recollida de signatures mitjançant la incorporació de noves tecnologies. A més, proposem ampliar el dret a donar-les suport a majors de 16 anys i estrangers amb residència legal a Espanya, augmentar el temps de recollida de signatures i facilitar l'actuació de la Comissió Promotora al procés legislatiu.

Igualment, amb l'objectiu de fomentar la democràcia participativa, proposem reformar el Reglament de les Corts Generals per crear o millorar els mecanismes de participació mitjançant la Comissió de Peticions, que permetin sessions periòdiques on es pugui escoltar a persones peticionàries i discutir les seves propostes.

3.10.2.2. Reforma de la Llei Electoral (Llei Orgànica 5/1985, de 19 de juny, del Règim Electoral General).

L'actual llei electoral afavoreix als grans partits, restant valor als vots dels partits sense representació.

Defensem avançar cap a un sistema electoral just, on tots els vots tinguin el mateix valor, que asseguri el repartiment d'escons en relació directa al nombre de vots, i que permeti reflectir la pluralitat de la societat moderna, que sosté opinions dispars que han de ser escoltades.

Proposem una modificació de la Llei Electoral, a través de les següents mesures:

- Establir una circumscripció electoral a dos nivells: estatal i autonòmica, suprimint el sistema de circumscripció provincial o inferior. La circumscripció nacional única per al Congrés dels Diputats es correspondrà amb la representació nacional; la circumscripció autonòmica, amb la representació territorial (Senat i parlaments autonòmics).
- Augmentar el nombre de diputats tenint en compte la població actual, reassignant el nombre total de diputats fins a 400, buscant una major proporcionalitat entre vots i escons, pagant l'augment de la despesa amb la supressió de les diputacions provincials
- Establir la fórmula d'Hare com a nou mètode de conversió de vots en escons, per ser més proporcional que l'actualment emprada fórmula D'Hondt.
- Suprimir l'exigència d'aval electoral als partits polítics sense representació en les institucions, sense els quals no es validen les candidatures.
- Derogar les barreres d'accés a les Corts Generals i parlaments autonòmics, que van des del 3% dels vots en les eleccions al Congrés dels Diputats al 15% al Parlament de la Comunitat Autònoma de Canàries, ja que exclouen als partits que no les superen i perpetuen un sistema molt poc representatiu.

- Igualtat en l'accés als mitjans de comunicació públics. Com a part del dret dels partits a concórrer a les eleccions en igualtat de condicions, defensem que sigui assignada la mateixa quantitat de minuts per a l'emissió dels vídeos electorals a tots els partits que es presentin.
- Assignació de la subvenció corresponent als vots de cada partit després dels comicis, independentment de l'obtenció de representació, tal com succeeix en altres països europeus, com Portugal. Aquest sistema de finançament just i equitatiu, garanteix l'activitat de totes les opcions polítiques en funció del suport social que reben
- Obligatorietat d'organitzar almenys un debat públic on estiguin presents totes les forces polítiques que es presenten als comicis.
- Garantia de la cobertura informativa als mitjans de comunicació públics, de les campanyes de tots els partits que concorrin a les eleccions
- Eliminació o, si més no, reducció de l'ús de paper a les campanyes electorals, remetent la propaganda, papereta i sobre electoral, de tots els partits que es presenten, en una única tramesa.

3.10.3. Reformes per a la transparència de la gestió pública.

Amb l'objectiu de millorar la qualitat i confiança de les institucions públiques, proposem:

- Reformar la Llei de l'Indult perquè les decisions del Govern per concedir-los o denegar-los siguin públiques.
- Habilitar una font pública d'informació amb els detalls sobre els medicaments adquirits amb fons públics, amb les quantitats, període i àmbit geogràfic de distribució, els proveïdors, els preus, la durada dels contractes i els acords de distribució o compra per part de les Comunitats Autònomes.
- Publicar les actes de les negociacions entre les administracions públiques i les empreses farmacèutiques, explicitant com ha influït en la decisió final la repercussió dels costos d'R+D.
- Reformar les normes sobre conflicte d'interessos per evitar la pràctica de les "portes giratòries", dotant-les d'un règim sancionador.
- Exigir la publicació de l'execució pressupostària al mateix nivell de detall i amb la mateixa estructura que els pressupostos generals de l'Estat.
- Seguir de manera contínua les desviacions en l'execució pressupostària.
- Crear un organisme de control dins la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència (CNMC), per analitzar els contractes públics i habilitant l'acció popular a favor de qualsevol ciutadà.
- Col·locar un interventor popular a les taules d'adjudicació dels contractes públics.

- Reformar la pàgina web del BORME (Butlletí Oficial del Registre Mercantil) per consultar, de forma gratuïta, en línia, la informació bàsica d'empreses i societats continguda en els registres mercantils, com ara raó social, adreça, sector d'activitat, noms anteriors de l'empresa, propietaris, altes i baixes de directius i administradors, estat, data de lliurament de comptes i historial de presentació de documents, així com els documents associats.

3.10.4. Reforma del Senat.

El Partit Animalista- PACMA vol fer complir l'objectiu que la mateixa Constitució de 1978 va definir com la principal funció del Senat, i que és la representació territorial.

Per això, proposem:

- Convertir el Senat en una autèntica cambra de representació territorial, fent que tots els senadors i senadores siguin escollits per la ciutadania.
- Reformar en profunditat el Reglament del Senat per a una major integració de les Comunitats Autònomes
- Reforçar des del Senat les relacions intergovernamentals entre l'Estat i les diferents comunitats autònomes, amb la seva participació en la presa de decisions, elecció de càrrecs públics i alts representants.

3.10.5. Reforma de la Constitució.

Per reflectir la realitat social actual, tant en l'àmbit de les persones, com dels animals i el medi ambient, cal reformar la Constitució, amb la participació de tots els partits polítics, sindicats i moviments socials.

Proposem:

- Incloure com a línia bàsica transversal la Carta Europea dels Drets Socials.
- Incloure a la nova Constitució el reconeixement dels drets de tots els animals, com ja existeix en altres constitucions europees
- Convertir la protecció i benestar dels animals, les persones i el medi natural en un objectiu estatal gràcies a la seva inclusió a la Constitució.
- Fer les modificacions necessàries per garantir la reforma de la Llei Electoral, segons el que exposa el punt 3.9.2.2.

3.10.5.1. *Blindatge constitucional de les pensions.*

La preocupació pel futur de les pensions públiques, amenaçades pels fons privats que les substitueixin ha obert un gran debat social sobre la idoneïtat del seu blindatge constitucional. Des de PACMA, com a part integrant de la Taula Estatal pel blindatge de les pensions (MERP) proposem:

- Reformar la Constitució per incloure la prohibició expressa que qualsevol govern, actual o futur, pugui tocar, retallar o privatitzar el sistema públic de pensions.

3.10.6. Derogació de determinats acords entre Espanya i la Santa Seu i altres religions.

La Constitució de 1978 declara que Espanya és un Estado aconfessional (article 16) quan diu: "Cap confessió tindrà caràcter estatal [...]".

Proposem:

- La derogació dels Acords entre Espanya i la Santa Seu.
- La derogació de qualsevol acord, del tipus que sigui, amb Representants de tota religió.

3.10.7. Derogació de la Llei Orgànica de Protecció de la Seguretat Ciutadana de l'any 2015.

La popularment coneguda com a "Llei mordassa" restringeix de manera innecessària i desproporcionada llibertats bàsiques de la ciutadania com la llibertat de reunió pacífica, d'expressió i informació. PACMA proposa la derogació d'aquesta llei i la redacció, amb el consens de la resta de forces polítiques, d'una nova norma que reguli la necessària seguretat ciutadana sense menystenir la llibertat de la ciutadania ni posar en risc la llibertat d'expressió.

3.11. ACCÉS A LA INFORMACIÓ.

Considerem que les tecnologies de la informació i la comunicació han d'estar a l'abast de tota la població, i servir com a mecanisme per garantir l'accés lliure a la informació. La llibertat d'informació i la llibertat d'expressió són necessàries per evitar la concentració de la informació en mans d'una minoria.

En una democràcia real i participativa és fonamental l'autonomia dels ciutadans i ciutadanes, per la qual cosa és indispensable la llibertat d'informació.

Internet és un dels pocs mitjans a través del qual la població pot accedir a diverses fonts d'informació, diferent de la subministrada pels grans mitjans de comunicació, amb opcions pluralistes.

La possibilitat de connectar-se a Internet i els recursos telemàtics són crucials per a un accés sense límits a la informació. No obstant això, l'absència de connectivitat o d'equips posa en relleu la bretxa digital, entesa com la separació que existeix entre les persones que utilitzen les noves tecnologies en la seva vida diària, i aquelles que no poden tenir accés a les mateixes o que, tot i tenint-lo, no saben com utilitzar-les.

Per tot això, donem suport per tal que s'adoptin les següents mesures:

- Instal·lació de punts d'accés a internet gratuït per a persones en risc d'exclusió social
- Extensió de la comunicació sense fils.
- Elaboració de guies informatives.
- Elaboració i posada en marxa de programes formatius gratuïts dirigits a la gent gran i les persones en risc d'exclusió social, amb la finalitat d'aprendre a utilitzar les noves tecnologies
- Ús d'estàndards oberts en els documents electrònics emesos i/o reclamats per l'Administració
- Publicació de les eines i materials desenvolupats per l'Administració amb llicències de distribució lliure.

3.12. MÉS JUSTÍCIA SOCIAL.

3.12.1. Contra la violència masclista.

La violència masclista, com a manifestació més cruel de la desigualtat i de les relacions de poder dels homes sobre les dones, ha acabat amb la vida de més de 900 dones a Espanya des de 2003, any en què al nostre país es va començar a comptabilitzar el nombre de dones assassinades per les seves parelles o exparelles.

Segons recull un informe de la subcomissió del Pacte d'Estat contra la Violència de Gènere, les enquestes de Sanitat indiquen que 840.000 fills i filles de dones maltractades pateixen anualment les conseqüències de la violència masclista a Espanya. El 64,2% de manera directa.

La societat en general i les administracions públiques en particular, han de participar en l'erradicació d'aquesta xacra social.

La violència contra les dones desapareixerà quan les dones deixin d'estar al capdavant de les xifres de pobresa i de les llistes d'atur; quan deixin de patir els problemes de conciliació de la vida personal, familiar i laboral; quan hi hagi una veritable educació no sexista en la qual les nenes i els nens tinguin un present i un futur amb les mateixes oportunitats; quan a les llars hi hagi realment una corresponsabilitat i un repartiment equitatiu de les tasques domèstiques i de les responsabilitats familiars; quan es combati la discriminació salarial encara existent i es promogui la presència de dones en llocs de responsabilitat.

A més de les mesures d'igualtat i equitat ja proposades en anteriors epígrafs, proposem mesures específiques contra la violència sobre les dones, com:

- Programes educatius de prevenció de violència sobre les dones en totes les etapes educatives, des de l'educació primària fins a la universitat
- Formació específica en la matèria de tots els/les professionals que intervinguin en el procés educatiu, procurant-les eines necessàries per a la detecció de situacions de violència masclista en joves
- Protocols de detecció precoç en l'àmbit sanitari, amb formació especialitzada per al personal sanitari
- Unitats policials especialitzades i disponibles les 24 hores, els 365 dies de l'any, per atendre els casos de violència masclista.
- Potenciació de les unitats de valoració forense integral, amb personal especialitzat.
- Millora dels mecanismes de protecció per a les víctimes. Aquestes millores han de passar per articular als pressupostos plans d'ajudes econòmiques que els permetin refer les seves vides i que no es tramitin, com es fa en l'actualitat, només a través de les rendes actives de reinserció en casos molt greus de màxima necessitat.
- Més recursos assistencials i socials per a les víctimes de la violència masclista, amb independència del moment processal en què es trobi el seu cas.
- Enfortiment de la tutela judicial i de l'accés a la justícia.
- Formació especialitzada en violència masclista de tots els estaments de la Justícia (judicatura, fiscalia, advocacia, medicina forense i personal al servei de l'administració de justícia).
- Implantació d'equips multidisciplinaris amb formació específica integrats per professionals de la judicatura, fiscalia, advocacia, medicina i psicologia forense i policia, per oferir una resposta integral als casos de violència masclista durant totes les fases del procés.
- Major protecció dels fills i filles de les dones víctimes de violència masclista. S'ha de donar als/les menors un tractament i protecció específics, inclosa l'assistència social integral, amb la previsió de dotar-los d'assistència lletrada autònoma i defensor judicial en cas de conflicte d'interessos.
- Equips especialitzats en menors víctimes de violència masclista als òrgans judicials.

- Increment del nombre de cases d'acollida, pisos tutelats i punts de trobada familiar.
- Accés pels animals a càrrec de les dones víctimes de violència masclista a les cases d'acollida i pisos tutelats.
- Implantació de plans i campanyes de sensibilització adreçades a la ciutadania en general i als/les joves en particular, amb la finalitat d'eliminar els prejudicis i estereotips de gènere i prevenir conductes de violència masclista.

3.12.2. Per a la nostra gent gran.

Des del Partit Animalista considerem que s'han de tenir en compte les necessitats d'atenció, afecte i respecte que mereixen les persones que ja es troben a la tercera edat, i fer valdre la necessitat de comptar amb la seva experiència i saviesa.

Cal prestar especial atenció als problemes a què es poden enfrontar, com la salut, la discriminació, la violència, l'abús o l'abandonament. Cal fixar un marc de treball sistemàtic per a la protecció i la promoció dels seus drets i necessitats.

La vida de les persones en la tercera edat es torna més passiva. Moltes pateixen un deteriorament físic o psicològic que els impedeix valer-se per si mateixes, i en el seu entorn no troben les atencions necessàries.

En els casos en què puguin romandre al seu propi domicili, no s'ha de deixar de banda la seva supervisió, i s'ha de fomentar que puguin utilitzar centres de dia, per gaudir d'un entorn i activitats diàries.

Proposem les següents mesures:

- Provisió de sistemes de monitoratge.
- Increment dels recursos per oferir un tractament domiciliari adequat.
- Ampliació dels serveis d'urgències i transport sanitari.
- Ampliació del nombre de centres de dia, així com dels programes d'activitats dirigides a la gent gran.
- Impuls de programes d'acompanyament i suport a la tercera edat per pal·liar les situacions de soledat i exclusió.
- Potenciació de la relació entre les xarxes de voluntariat i professionals de la salut, oferint una millor atenció.
- Augment de les places a les residències públiques per a gent gran i persones amb malalties cròniques.
- Regulació de l'accés d'animals de companyia a les residències per a la gent gran.

3.12.3. Per la igualtat legal i el respecte a la diversitat de gènere, afectiva, sexual i familiar.

Les administracions han de jugar un paper fonamental en la normalització de les ciutadanes i ciutadans lesbianes, gais, transsexuals, bisexuals i intersexuals, havent de ser un referent positiu d'integració i de lluita contra tota discriminació per motiu d'orientació sexual o identitat de gènere.

PACMA està compromès amb la lluita contra qualsevol discriminació. Per això, subscrivim i incorporem les demandes de la Federació Estatal de Lesbianes, Gais, Transsexuals i Bisexuals, com:

- Lleis integrals de transsexualitat.
- Lleis per la igualtat de les persones Lesbianes, Gais, Transsexuals, Bisexuals i Intersexuals, i contra la discriminació per orientació sexual o identitat de gènere.
- Promoció de la inclusió de continguts sobre la diversitat sexual, de gènere i familiar als sistemes educatius, així com de la prevenció de l'assetjament i la violència per homofòbia, bifòbia i transfòbia als centres educatius.
- Realització de programes de sensibilització i visibilització de la diversitat sexual, de gènere i familiar en l'àmbit escolar, així com campanyes específiques per a la prevenció de la LGBTIfòbia i de l'assetjament per orientació sexual o identitat de gènere.
- Creació i/o suport a serveis de suport i orientació a joves LGBTIQ+.
- Creació d'un programa d'Informació i Atenció a persones LGBTIQ+., que contempli també actuacions de caràcter formatiu, informatiu, d'assessorament i sensibilització dirigides tant a professionals com al conjunt de la població.
- Desenvolupament de programes, serveis, campanyes i/o activitats de suport psicològic i social dirigides al col·lectiu LGBTIQ+. a fi d'ajudar-los a afrontar i superar la LGBTIfòbia així com de donar suport a les persones transsexuals al llarg del procés transsexualitzador.
- Realització de campanyes de normalització social de l'homosexualitat, la transsexualitat, la bisexualitat i la intersexualitat i el respecte tant a la diversitat sexual com familiar.
- Reconeixement del dret de les dones sense parella home als tractaments de reproducció assistida del sistema públic de salut.
- Inclusió i reconeixement de les famílies LGBTIQ+. a les polítiques sobre famílies.
- Assumpció per part de la sanitat pública del procés transsexualitzador complet.

3.12.4. Pels drets i interessos de les persones amb discapacitat.

A PACMA som conscients de les dificultats a les quals s'han d'enfrontar les persones amb discapacitat i considerem necessari eliminar tots els factors i elements que limiten el seu desenvolupament personal i social i el seu accés als drets, béns i serveis de la comunitat.

Donem suport i defensem les propostes del Comitè Espanyol de Representants de Persones amb Discapacitat (CERMI), per millorar les condicions de vida de les persones amb discapacitat, reforçar el reconeixement i la protecció dels seus drets, promoure la igualtat d'oportunitats i, en definitiva, elevar el seu grau d'inclusió i normalització socials. Entre d'altres:

- Aprovació d'un Pla d'atenció socio sanitària dirigit a les persones amb discapacitat i les seves famílies.
- Inclusió de les persones amb discapacitat que no disposin de recursos econòmics als programes de rendes mínimes.
- Cobertura informativa de la discapacitat de manera inclusiva als mitjans de comunicació públics.
- Garantia de la llibertat de circulació i l'accessibilitat, mitjançant l'eliminació de les barreres arquitectòniques, l'augment de l'accessibilitat als edificis i mitjans de transport, i la creació d'estacionaments suficients reservats.
- Campanyes de formació en accessibilitat per a tots els agents implicats en l'eliminació de les barreres arquitectòniques existents i en les noves construccions.
- Elaboració d'auditories per analitzar el compliment de les condicions d'accessibilitat en edificis públics.
- Suport per a l'adquisició de mitjans que permetin la circulació de persones amb discapacitat visual, sense ús d'animals, com ara GPS o voluntariat.
- Accés d'animals als mitjans de transport.

3.12.5. Per les persones migrants.

Totes les persones podem ser migrants en algun moment. Actualment, més de 200 milions de persones al món ho són. La guerra, la persecució, la violència, la inseguretat, la misèria, la manca d'oportunitats o el canvi climàtic, són algunes de les causes que poden portar a una persona a abandonar el seu país, la seva casa, la seva família, la seva vida. L'esperança d'una vida millor els porta a afrontar la por, el dolor, la soledat, els perills i els abusos que poden trobar-se en el camí.

Des de PACMA ens adherim a la campanya "Jo Acullo" d'Amnistia Internacional, per exigir als governs que ofereixin a les persones refugiades la protecció que necessiten i garanteixin que els seus drets humans siguin respectats.

La campanya sol·licita un lloc segur perquè les persones que fugen puguin refer les seves vides. No només per als que han hagut d'abandonar la seva llar a països devastats pels conflictes bèl·lics. Al món, milions de persones són perseguides per la seva raça o origen ètnic, conviccions polítiques o religioses, o orientació sexual. En molts casos, aquestes persones es veuen obligades a fugir davant la por de ser detingudes, torturades, maltractades o fins i tot assassinades.

Actualment hi ha més de 25 milions de persones refugiades. Es tracta d'una crisi d'abast mundial. No obstant això, mentre països amb menys recursos fan tot el que poden i més, els països més rics fan poc o res.

A Espanya, l'anterior Govern es va comprometre a acollir entre setembre de 2015 i el mateix mes de 2017, a 19.449 refugiats. En acabar el termini només havia acollit a 2.500. El Tribunal Suprem ha considerat aquest acord vinculant, i obliga Espanya a rebre el 85% restant, convertint-nos en el primer país de la Unió Europea al qual els seus tribunals de justícia han condemnat per incomplir-ho. A hores d'ara, el nostre país comença a entendre la importància que la Unió Europea afronti la crisi migratòria de manera solidària.

Des del Partit Animalista proposem adoptar les següents mesures:

- Augment del pressupost i del nombre de places als centres d'acollida, amb especial atenció a la situació dels nens i nenes migrants no acompanyats.
- Accés unificat a tots els drets, com l'educació, la sanitat i d'allotjament per a una inclusió efectiva.
- Programes d'acollida que garanteixin unes condicions dignes i incloguin actuacions dirigides a potenciar l'autonomia i el benestar de les persones refugiades.
- Equips tècnics multidisciplinaris als centres d'acollida, que treballin en coordinació amb equips d'inclusió i jurídics.
- Creació d'un Servei d'Atenció a Persones Immigrants i Refugiades, que ofereixi informació i assessorament sobre immigració, refugi i retorn voluntari. El servei oferirà informació específica sobre la protecció animal i el protocol que s'ha de seguir en cas de portar un animal des d'un altre país.
- Oferiment d'un servei d'aprenentatge de l'idioma.
- Posada en marxa de programes i campanyes contra la xenofòbia, el racisme i l'exclusió social, dirigides a la ciutadania.

3.12.6. Lluita contra els delictes d'odi.

La societat espanyola és una societat diversa i plural. No obstant això, grups socials són víctimes de discriminació i de violència per la seva edat, ètnia, nacionalitat, religió, diversitat funcional, orientació sexual i identitat de gènere. Diàriament centenars de persones són assetjades, insultades, vexades públicament i fins i tot agredides i assassinades per ser catalogades com a diferents.

Proposem:

- Recuperar el projecte de la Llei d'igualtat de tracte i no discriminació, que és un text integral d'acord amb el principi de no discriminació i a la igualtat de tracte en tots els àmbits de la societat, amb un vessant reparador i un altre preventiu, identificant la problemàtica, garantint la protecció i reparació de les víctimes, amb un règim d'infraccions i sancions.
- Establir una estratègia estatal per a la formació i prevenció en l'àmbit educatiu, sanitari, laboral i en les Administracions Públiques.

